

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
VOL. LXI Gruodis - December 9, 1976 Nr. 49

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

GRAIKAI IR TURKAI

Jiems bendra tik neapykanta... Amerikai

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Po pereitos savaitės smarkaus žemės drebėjimo rytinėje Turkijoje, prezidentas Fordas į tą kraštą, kaip savo asmeninį atstovą, pasiuntė Prekybos Sekretorių Richardsoną, kuris tuo metu viešėjo Belgrade. Tai buvo ne tiek žmoniškos užuojautos pareiškimas, kiek tos progos išnaudojimas politiniams tikslams. Nors JAV su Turkija riša NATO sutartis, jų tarpusavio santykiai yra tokie blogi, kad N. Y. Times tarptautinės būklės žinovas C. L. Sulzbergeris neseniai siūlė Fordui susitarti su Carteriu ir tuojau pasiųsti kokį bendrą pasiuntinį, kaip pavyzdžiui, buv. Gynybos Sekretorių Cyrus Vance, kuris yra minimas kaip kandidatas į Valstybės Sekretoriaus postą, į Turkiją ir Graikiją, nelaukiant oficialaus administracijų pasikeitimo. Anot Sulzbergerio, dabar yra "a Time for the Fire Brigade". Ką ten reikėtų gėsiminti?

Pirmas atsakymas būtų — ginčas dėl Kipro salos. Iš tikro tačiau yra daugiau smilkstančių vietų, grąsinančių ne tik Graikijai bei Turkijai, bet ir pačiom JAV-bėms. Sakoma, kad vienintelis jausmas, kuris dar riša graikus ir turkus esąs tik jų neapykanta amerikiečiams. Jos nemalšinant, ji gali privesti prie Graikijos ir Turkijos atsakymo nuo karinių ryšių su JAV ir Dardanelų plataus atidarymo sovietams.

Nors turkų-graikų santykiai yra, gali sakyti, tradiciniai blogi, jie itin pablogėjo po 1974 m. Turkijos invazijos į Kiprą. Galimas daiktas, kad jei Washingtonas tuo laiku nebūtų kankinamas Watergate's aferos, Valstybės Departamentas būtų galėjęs abi pusės įkalbėti susilaikyti nuo per griežtų žygių, kas sykį jau buvo pasisekę Johnsono administracijai.

Kaip ten būtų, Turkiją pasiuntė savo kariuomenę į Kiprą, kad sulaikytų tos salos susijungimą su Graikija — 'enosis'. To, atrodo, siekė buvusį Graikijos karinę vyriausybę, suruošusi sukilimą prieš arkivyskupo Makarios režimą. Makarios savo laiku buvo pats 'eno-

sis' pradininkas, ta proga norėdamas įsigyti autoritetą visoje Graikijoje. Tos ambicijos nepasisekimas Makarios pavertė Kipro... nepriklausomybės šalininku.

Graikai, žinoma, yra daug įtakingesni JAV-bėse. Už tat nestebėtina, kad kongresas už invaziją į Kiprą Turkiją nubaudė, sulaikydamas bet kokias ginklų siuntas. Turkija tačiau savo teritorija leidžia amerikiečiams naudotis sekant sovietų karinius pasiruošimus. Už tat Ankara iš savo pusės suspendavo JAV karinių bazių veiklą, amerikiečiams leisdamą prižiūrėti jų įrengimus, bet drausdamą jais naudotis. Ji taip pat pro Dardanelus į Viduržemio jūrą praleido naują sovietų lėktuvnešį Kieva, nors galėjo to ir nedaryti. Fordo administracija š. m. kovo mėn. naujai susitarė su Turkija, pažadėdama atnaujinti ginklų siuntas ir pažadėdama 1,6 bilijonų dolerių pagalbos per keturis metus. Kongresas tos sutarties dar nesvarstė.

Bet kadangi JAV turkų iš Kipro neiškrausto (tie okupavo ne tik turkų apgyventą salos dalį, bet dar ir geroką dalį graikų apgyventos, iš kur tie pabėgo), graikai irgi pyksta ant amerikiečių. Graikai reikalauja trijų JAV bazių uždarymo, likusių pervedimo graikų komandai, branduolinių ginklų (Nukelta į 2 psl.)

PIANISTO VYTAUTO SMETONOS DEBIUTAS NEW YORKE

Lapkričio 22 Town Hall salėj koncertavo pianistas Vytautas Smetona. Po koncerto prie salės iš kairės: A. Žarskuvienė, E. Čekienė, M. Žukauskienė, V. Žukauskas, E. Karpiūtė, N. Umbrazaitė, Helen Johnson, Antanas Smetona, Vytautas Smetona, jų motina B. Smetonienė, A. Kepalaitė, N. Ulėnienė, G. Žilionienė.

L. Tamošaičio nuotr.

PIANISTO VYTAUTO SMETONOS DEBIUTAS NEW YORKE

Pianistas Vytautas Smetona sėkmingai debiutavo š. m. lapkričio 22 d. Town Hall salėje, New Yorko miesto centre. Daugelis muzikos mėgėjų lietuvių, sužinoję apie įvyksiantį koncertą pirmadienį, 8 val. vak. buvo susirūpinę nepatogia darbo diena ir vėlyba valanda, nes dirbantiems ir toliau gyvenantiems nuo miesto sunkiai bus įmanoma dalyvauti ir tai sumažinsią publikos skaičių. Tačiau šiose sąlygose lietuviška publika pianisto neapvylė. Dalyvavo apie pusantro šimto žmonių daugiausia lietuvių.

Apie koncertą publikoje ir mūsų muzikos profesionaluose girdėjosi malonių atsiliepimų.

REIKALAUJA ŽMOGAUS TEISIŲ VYKDYMO LIETUVOJE

Reuterio žinių agentūros gruodžio 1 d. pranešimu 5 lietuviai Maskvoje paskelbė, kad jie įsteigė grupę prižiūrėti Helsinkio deklaracijos vykdymą Pabaltijo valstybėse ir taipgi jie apkaltina dėl represijų vykdymą prieš lietuvių katalikų bažnyčią. Ta grupė, sujungta su panašia pereitą gegužės mėnesį Maskvoje kitų įsteigta kuri yra pateikusi visa eilė pranešimų nurodančių kiek daug kartų sovietai paniekino žmonių teises, dėl kurių apsaugos pasirašė 35 valstybės Helsinkyje.

Spaudos konferencijoje Maskvoje, lietuvis, religijos

aktyvistas, Viktoras Petkus perskaitė pareiškimą, reikalaujantį Helsinkio sutartį pasirašiusius prisiminti "kad Lietuvos moderniška padėtis" (kaip sovietų respublika) yra rezultatas sovietų kariuomenės užėmimu Lietuvos teritorijos 1940 m. birželio 15 d. Pareiškime prašė atkreipti ypatingą dėmesį, kad Lietuvoje būtų laikomasi žmogaus teisių. Kiti lietuvių grupės nariai buvo išvardinti: Eitan Finkelšteinas, fizikas, žydų aktyvistas, kun. Karolis Garuckas, vyr. kunigas iš Rytų Lietuvos kaimo, Tomas Venclova ir Ona Lukauskaitė-Poškienė, poetė (Sofijos Jasaitienės, gyv. JAV, sesuo).

Pranešime, išleistame drauge su Maskvos grupe, tie penki lietuviai apkaltino, kad Lietuvos vyriausybė išniekino Helsinkio principus, išstremiant du vyskopus: Julijoną Steponavičių ir Vytautą Zlatkevičių į mažus kaimus už jų parapijų.

Šitame pranešime grupė patvirtino, kad naujas įstatymas religines draugijas pajungia po griežta kontrole. Trečiame dokumente jie sakė, kad du vyrai: Jonas Matulionis ir Vladas Lapeinis buvo suimti Lietuvos sostinėje Vilniuje spalio 19 d. ir buvo apkaltinti dėl dauginimo ir platinimo religinės ir "šmeižiančios literatūros".

Scena iš "Rugiapiūtė", suvaidinto Washingtono-Baltimorės studentų sambūrio "Malūnas" New Yorke, radijo "Lietuvos Atsiminimų" ruoštame vakare lapkričio 13 d.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Angola buvo priimta į Jungtines Tautas kaip 146-ta suvereni valstybė. Ją tuojau pasekė Vakarų Camoa, mažytinė salelė Ramiajame Vandenynė, kaip seniai jos balsavo prieš priėmimą, motyvuodamos tuo, kad Angoloje dar yra Kubos kariai, ir tuo būdu Angolos priėmimą suklūdė. Dabar JAV savo laikyseną pakeitė, nors kubiečiai ir toliau šeiminingauja toje buvusioje Portugalijos kolonijoje. Be tų beveik 20,000 kubiečių dabartinei vyriausybei būtų sunku išsilaikyti. Dar ir dabar partizaninė veikla krašto šiaurėje ir Pietuose nėra sulaukta. Krašto ūkinė būklė esanti labai sunki. Didžiausias valdžios pajamų šaltinis yra pajamos už Gulf Oil kompanijos parduodama naftą iš Cabindos naftos šaltinių. Sostinėje Luandoje matosi nemažai Vakarų biznierių, kurie yra suinteresuoti Angolos žaliavų šaltinių išnaudojimu. Jų dauguma yra iš Olandijos, Belgijos ir Italijos. Prancūzija, Vakarų Vokietija, D. Britanija ir JAV diplomatinių santykių su Angola iki šiol neturėjo.

Angolos 480,000 kv. mylių teritorija yra labai patogi partizaninei veiklai. Ji kartu slepia ir milžiniškus mineralinius turtus. Nafta jai dabar duoda 500 mil. dolerių pajamų. Ji turi ir didelės geležies rūdos, vario, titaniumo ir uranumo atsargas. Intensyvus žemės ūkis vedamas tik 2% viso ploto. Dėl to, ir labai blogo susisiekimo tik sunkvežimiais, vietomis siaučia tikras badas. Nekažin kokį gyvenimą turi beveik visi 6 milijonai gyventojų, kurių 90% yra beraščiai. Buvo kalbų, kad sovietai norėtų bazės savo karo laivams Lobito uoste, tačiau kol kas ten jų nesimato, nedaug esą ir pačių sovietų 'patarėjų'.

★
Bukarešte įvykusioje Varšuvos pakto konferencijoje; pačiam Brežnevui dalyvaujant, buvo nutarta pasiūlyti Helsinkio pakto dalyviams pasirašyti naują sutartį, pasižadant pirmiems nepavartoti atominį ginklų. Sutartis liestų "ne tik valstybių teritorija, bet ir jų kariuomenes vis tiek kuriame pasaulio kampe jos būtų".

Be atominį ginklų JAV negalėtų pasipriešinti sovietams.

Tas pat Brežnevas užtikrino Maskvoje viešėjusi Izdo Sekretorių W. Simoną, kad sovietai nepradės kokių naujų "šunybių", kad išbandytų Carterį, kaip jie padarė su Kennedy Kuboje ir Berlyne.

★
Paminėjus Helsinkio aktą... Izraelio ministeris pirmininkas Rabin pasiūlė sudaryti Art. Rytuose panašią sutartį į Helsinkio.

Jos tema turinti būti "dialogas, detente ir koegzistencija, bet ne grąšinimas karu", t. y. status quo išlaikymas, oficialiai nepabrėžiant.

★
Gruodžio 1 d. buvo inauguruotas 60-tas Meksikos prezidentas Jose Lopez Portilo. Valdžią jis perėmė kraštui labai sunkiu laiku. Meksika yra kankinama sparčios infliacijos, bedarbės ir ūkinės stagnacijos kartu. Dėl neaiškių sumetimų buvęs prezidentas Luis Echeria paskutinėmis dienomis įsakė nusavinti ir išdalinti 1,5 milijonų akierių žemės. Manoma, kad tuo būdu jis norėjo įsigyti politinio kapitalo ateičiai. Dabartinis prezidentas Portilo, nors ir buvo parinktas senojo, nedaug ko tikėjosi iš žemės reformos, nes žemės nėra tiek, kad išdalintus visiems jos norintiems. Dalinė žemės reforma sužadinsi tik kitų bežemių apetitą, kurio negalima esą patenkinti. Be to, bijoma, kad tokia žemės reforma tik sumažins žemės ūkio našumą. Patys turtingieji jau seniau yra iškėlę savo kapitalus į JAV, dabar jais seka vidurinioji klasė, skubiai atidarydama taupomas sąskaitas JAV-bėse. Kad sutvarkytų savo ūkį, teigė naujas prezidentas, kuris ilgesnį laiką buvo finansų ministru. Meksika turinti laikytis didžiausio taupumo. Reikia pastebėti, kad nuo 1929 m. Meksiką valdo tik viena Revoliucinė partija, kuri dabar norinti pasirinkti mažiau, baisų vardą.

★
Pradėjus kalbėti apie ūkį... Šių metų Nobelio premijos laimėtojas Chicago Universiteto prof. Milton Friedman NEWSWEEKo skiltyse įspėjo naują prezidentą Carterį neklausyti savo ekonominių patarėjų ir nespausdinti daugiau pinigų ūkio atkūtimui. Reikia tik atsiminti, kas atsitiko su D. Britanija, kurios dabartinis ministeris pirmininkas atvirai prisipažino, kad šeiminingavimas nesuvedant biudžeto, galų gale priveda prie katastrofos. JAV ta prasme nuo D. Britanijos yra atsi-

likusios 20 metų. Iš dalies dėl to, kad prezidentas Eisenhoweris, būdamas ne 'politinis' t. y. nesuinteresuotas perrinkimu, savo prezidentavimo metu buvo sulėtinęs ūkinį gyvenimą ir vengė deficito. Dirbtinėm priemonėm Carteris galėtų trumpam paskatinti ūkinį gyvenimą, tačiau tos priemonės netrūkus labai pagreitintu infliacija, vestų prie kainų — algų kontrolės ir didelės bedarbės.

Būdinga, kad Britanijoje jau 25% visų gyventojų dirba tiesiogiai vyriausybei. D. Britaniją laukias čilės likimas — aiškino profesorius "60 minutės" programoje. Valdžią joje perims komunistų ar dešiniųjų diktatūra.

★
Praėjusiais metais CIA prasitarė apie 1968 m. po sprogimo paskendusio sovietų povandeninio laivo iškėlimą. Tąsyk buvo pranešta, kad pasisekė iškelti tik dalį to laivo, gulinčio 16,000 pėdų gilumoje 750 mylių nuo Havajų salų. Tą operaciją 1974 metais pravedė Hughes korporacijos laivas Glomar Explorer, kurio pastatymas kaštavęs JAV išdui per 500 milijonų dolerių. Netenka labai stebėtis, kad šiais visuotinio išsiplėpėjimo laikais dabar paaiškėjo ir kitos detalės apie tą operaciją. Glamor Explorer civiliai jūrininkai, nors ir buvo pasirašę pasižadėjimą savo darbo neišduoti, TIME magazinui papasakojo, kad faktinai visas 320 pėdų ilgio povandeninis laivas buvo iškeltas, ištyrinėtas ir tik po to dalimis vėl paskandintas. Laisvas suteikęs daug informacijų apie sovietų laivyną, įskaitant ir jo raketą su branduoliniais užtaisais.

★
Tęsdamas kampaniją už 'nacių medžioklę' šiame krašte, N. Y. Times reporteris Ralph Blumenthal svarsto klausimą kodėl ji taip suvėlinta. Tai dėl to, kad dabar ieškomieji buvę maži policijos ar savivaldybių pareigūnai Latvijoje, Lietuvoje ir Estijoje, kurios nacių buvo užkariautos karo pradžioje. To nepaisant, Immigration Service negalinti nusikratyti savo kaltės. New Yorko žydų laikraštis vokiečių kalba Aufbau jau 1949 m. pradžioje paskelbė 34 mažesnių nacių sąrašą, atsidurusių Vakarų Vokietijoje. Jų tarpe buvę ir buv. Latvijos kariuomenės žvalgybos karininkas Laipenieks, kuris dirbęs ir CIA, bei kitas latvis Vilis Hazners, kuris ilgesnį laiką yra buvęs pirmininkas Latvijos Laisvės Komiteto, 'įkurto CIA'. Dėl to abu vyrai gali būti 'įstatymo nepasiekiami (beyond the reach of the law)'.

O kas gi dabar pažadino Imigracijos Tarnybos pareigūnų budrumą? Mr. Kiley New Yorko srities di-

Graikai ir turkai...

(Atkelta iš 1 psl.)
klų iš Graikijos teritorijos pašalinimo, ir dar nuomos 700 milijonų dolerių sumoje. Derybos dėl to nutrūko spalio mėn., nes graikai tikėjosi Carterio išrinkimo ir tikisi iš jo daugiau išsiderėti. Dabartiniu metu JAV negali pilnai išnaudoti nei savo bazių Turkijoje, nei Graikijoje.

Turkai su graikais ginčijasi ne tik dėl Kipro, bet ir visų kitų Egėjaus jūros salų ir salelių, kurių viso labo yra 3,057. Kadaisie viešpatavo tarptautinės teisės nuostatas, kad teritorialiniais vandenimis skaitoma tiek, kiek pasiekia pakraščių artilerijos šūviai, tais laikais — tris jūrų mylias. Šiais laikais teritorialinių vandenų riba siekiama nukelti net 200 mylių — prisiminkime tik Islandijos-Britanijos kibirę dėl žuvų gaudymo Islandijos pakraščiuose. Jei kiekvieną graikų salą apsupti teritorialiniais vandenimis, turkai visai negalėtų naudotis Egėjaus jūra. Dar daugiau, pagal 1923 m. Losanne sutartį, baigusią turkų-graikų karą, graikams atiteko Dodekanezų salynas, kurį graikai pasižadėjo neginkluoti. Turkai dabar kaltina graikus ten laikant net dvi savo divizijas, o graikai aiškinasi turį pasiruošti apsigynimui nuo turkų puolimo. Turkija iš tikro turi sudariusi atskirą Egėjaus armiją, bet teigia, kad irgi tik apsigynimui. Tarp graikų ir turkų žemesnių pareigūnų jau kuris laikas vyko pasitarimai dėl taisyklių naftai jūros dugne ieškoti ir aviacijos trafiko virš Egėjaus taisyklių. (Dabar tiesiogiai iš Atėnų į Istanbulį galima nuskristi Air France lėktuvu per... Bulgariją). Bet tos derybos nedarą didesnės pažangos.

Aiškinama, kad dabartinė Turkijos vyriausybė, Suleyman Nemirel vadovaujama, esanti taip silpna, kad padariusi bet kokią nuolaidą Graikijai, būtų tuojau nuversta. Graikijos premjero

rektorius sakęs, kad tik dabar su nauja žydų emigracija iš Sovietijos atsiradę liudininkai. Lauktina daugiau kaltinimų. Imigracijos Tarnybos valdininkai praleidę savaites Izraelyje, apklausinėdami liudininkus, o taip pat ir sovietai davę kai kurių žinių (have supplied a few files). Publikos didesnę susidomėjimą sukėlė TV programos kaip '60 minutes' 'AM America' ir 'David Susskind Show'. Būdinga publikos reakciją pareiškęs per '60 minutes' programą vienas kaltinamojo latvio Boleslavs Maikovskis kaimynas: "Jis jau pakankamai atkentėjo!"

Konstantino Karamanlis pozicija yra stipresnė, tačiau ir jo rankos nėra tokios laisvos, kaip didžiausio Graikijos modernių laikų valstybininko Venizelos, kuris sugebėjo susitarti dėl taikos su nudenės Turkijos steigėju Atatürku.

Kipro turkai nori beveik savarankiškos valstybės, tik silpna federacija sujungtos su graikų dalimi. Toji dalis, toliau arkivyskupo Makarios valdoma, šiuo metu žydi ūkiniai ir reikalauja status quo atstatymo. JT visuotinas susirinkimas š. m. lapkričio 12 d. nubalsavo reikalavimą, kad turkai iš tos salos atitrauktų savo kariuomenę. Už balsavo 94 kraštai, prieš tik viena Turkija. 27 valstybės, jų tarpe ir JAV, nuo balsavimo susilaikė.

Sovietų Sąjunga balsavo už rezoliuciją, bet, to nepaisant, jos santykiai gerėja su visom trim: Graikija, Kipru ir Turkija. Ark. Makarios, Carteriui laimėjus, įsakė skambinti visų bažnyčių varpais, Pentagono specialistai tačiau daugiau vertina sekimo bazes Turkijoje. Jos esančios gyvybiniai svarbios. Kaip matome, situacija taip supainiota, kad negalima stebėtis ir Carterio delsimu pasakyti savo nuomonę.

• Dr. Kęstutis Valiūnas, VLIKo pirmininkas, 1976 m. lapkričio 12 dieną pasiuntė naujai išrinktajam JAV prezidentui James R. Carter'ui tokio turinio sveikinimo telegramą:

"Nuoširdūs sveikinimai laimėjus lapkričio antrąją. Jūsų praeities darbai aiškiai rodo didelį susidomėjimą žmogaus teisių problema, kuri mums yra itin svarbi.

Per šimtmečius Lietuva buvo suverenė valstybė ir kultūros bei švietimo centras. Mums sunku patikėti, kad Rusijos okupacija mūsų kraštą tebesitęsė iki šiol, ypač, kad Jungtinės Tautos apšėiai išleidžia proklamacijų dėl laisvo tautų apsisprendimo.

Kalbėdamas kelių milijonų lietuvių, gyvenančių Sovietų priespaudoje ir laisvajame pasaulyje vardu, labai prašau demaskuoti rusų veidmainystę ir Sovietų Sąjungos imperializmą, kas liečia mūsų kadaise buvusio laisvo krašto pavergimą.

Būdami pasiryžę kiek galima padėti, linkime Jūsų administracijai geriausio pasisiekimo ateičiai."

ELTA

CHIEF DIETICIAN

Saga Food Service needs a Chief Dietician in it's Health Care Division. Must be ADA/RD with minimum of 3 years experience. Position offers in top benefit package in the industry. Salary open. Openings throughout Midwest. Send resume to JERRY GRIEWAHN, 2970 SO. NINTH ST., KALAMAZOO, MICHIGAN 49009.

An Equal Opportunity Employer (46-51)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

ATEISTINIS SIAUTĖJIMAS

Išikabinę už K. Markso posakio "religija — opiumas žmonėms", bolševikai savaip interpretuoja tą posakį. Interpretacija nesudėtinga: imk tikintįjį už pakarpos ir purtyk jį tol, kol vargšas, su pūta ant lūpų, pasisakys netikrą nei Dievu, nei velniu! Toks laikomas nauju žmogumi. Ta dingtimi Vincas Lauraitis rašo agitaciniame Vilniuje leidžiamame "Laikas ir įvykiai" (nr. 6). Vincas Lauraitis vyraus tituluotas: Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto vyresnysis dėstytojas, istorijos mokslų kandidatas!

Jo mokslinės "kvalifikacijos" matom iš temos ir jos iliustracijų. Žmogų, esą, reikia "išlaisvinti iš religinių prietarų". Ir štai "išlaisvinimas". "Gintaro" kolūkyje sudegė žemdirbio namas. Žemdirbys buvo tikintysis, ant sienų kabojo šventųjų paveikslai. Jie sudegė, kartu su namais. Kolūkio valdyba patalkino padegėliui pastatyti naują trobelę. Dabar žemdirbys joje ir gyvena, bet šventųjų paveikslų ant sienų nebekabina. Tai reiškia, "mokslo kandidato" nuomone, žemdirbys "koregavo savo santykius su dievu".

Gudžiūnų kolūkyje surengė "namų ruošos kursus", sukviėtę į kursus religingas moteris. "Namų ruošą" taip suįdomino moteris, kad jos pradėjo nebelankyti bažnyčios. Tada buvo šianapiūtė, tos moteris sekmadienį išėjo dirbti; dirbo ir atleidę dieną. Tai moterėlių išlaisvinimas iš religinių prietarų.

Kėdainių rajone "Rytų aušros" kolūkyje komunistai ir komjaunuoliai surašė visus tikinčiuosius, pradėjo lankyti jų namus, aiškinti religinių prietarų žalą. Veizdėk dabar, buvę tikintieji tapo nebetikij.

Čia ir pat "istorijos mokslų kandidatas" priduria savo asmenišką patirties dvylėkį. Esą, jis gulėjęs ligoninės kambaryje kartu su senioku, kurį pagydė nuo akių ligos. Esą, anksčiau tas seniokas vis meldėsi prie "Trakų Marijos paveikslo" ir "aukojo šventai stebukla-

darei", o išgydė jį nuo akių ligos ne "Trakų Marija", bet sovietinis gydytojas!

Toks absurdiškos konstrukcijos, fanatiško tono ir piktybinės neapykantos kitaip manančiam žmogui rašinėlis gerai atestuoja "istorijos mokslų kandidato" erudicinį lygį ir jo pasaulėlį. Tai jau įdomi ekspozicija liguistos, nenusikratomos idėjos stovio. Tai yra asmeniška Vinco Lauraičio psichozė. Tokių fanatikų visad reikėjo ir reikia nacizmui, bolševizmui...

Greta to yra platesnės reikšmės visuomeninė panorama, kurią atidengia plepus "istorijos mokslų politrukas". Kolchozuose surašo tikinčius žmones, braunasi į jų butus, seka, kas pakabinta ant sienų jų kambariuose, liepia ateiti į ateistinius kursus, įpareigoja dirbti religinės reikšmės dienomis, laiko religingumu įtariamą asmenį nuolatinėje priežiūroje...

Visa tai, apie ką rašo garšioji "Lietuvių katalikų bažnyčios kronika" ir ką bolševikai tos kronikos davinis neigia, visa tai parodė ir patvirtino "istorijos mokslų politrukas" Vincas

Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos atstovų suvažiavimas Toronte, š. m. XI. 20-21 d.d., praskina kelią naujam istoriniam laikotarpiui, kurio pagrindiniu nutarimu yra 1978 m. Pasaulio Lietuvių Sportiniai žaidimai.

Naujų žmonių pastangos, su sveika tautine ir sportine idėja, duoti ką ypatingesnio sportiniam judėjimui išjudinti ir varžybiniam akstinui sukelti, jungiamos su buvusia 1938 m. Tautine Olimpijada Kaune ir 60-mečio Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimu. Gausus atstovų skaičius, be to, net 35, dvi dienas įtemptai posėdžiavo nagrinėdami būdingesnius Sąjungos ir padalinių gyvavimo reikalus. Praėjusieji 3-4 metai organizacijos viršūnėse nebuvo sėkmingi, taigi ir užsisenėję klausimai ir apleistos gyvenimo srytys, nuodugniau buvo gvildenamos.

Naujoji Sąjungos Centro Valdyba, kurios pirmininku yra Pranas Berneckas, veiklus darbuose ir turintis gerą vardą visuose lietuvių sluoksniuose, rūpinosi, kad atstovų svarstybos ir nutarimai, ar pageidavimai, būtų sveikos iniciatyvos pagrindu ir kiek galint aktyviau prisidėtų prie visų Sąjungos padalinių ir jos narių glaudesnio ryšio.

Centrinis ir svarbiausias nutarimas — 1978 m. žaidi-

mai Toronte, visų atstovų buvo palankiai priimtas. Paskirų klausimų svarstyme, kas rišasi su žaidimais, aišku, buvo finansiniai reikalai. Apytikri sąmata, bent šio meto apskaičiavimu, sukasi tarp \$50-53,000, įskaitant, kad ir Sąjungos klubai prisideda aukomis tarp \$500-1000, kas irgi sukelia arti \$10,000 suma.

Labai svarbus punktas šiuose žaidimuose, tai numatytų sporto šakų lygio — pasėkmių gerinimas. Juk visa varžybinė programa — rungtyniavimas, yra tikrasis egzaminas komandoms ir paskiriems sportininkams, ypač tai kreiptinas dėmesys į lengv. atletiką ir plaukimą. Šios sporto šakos turi vos keletą pajėgesnių dalyvių, bet jei mums reikėtų, o tas jau mažiausiai pageidautina, subūrti bent po 6 dalyvius, tik baigmei išaiškinti, 8-10 rungčių, kai tuo tarpu lengv. atletika ir plaukimas pilnoje apimty virš 70, tai irgi vargu ar turėsime. Parodyti — leisti varžytis neparuoštiems, ar labai silpno lygio, tokioj šventėj negalime. Taigi viskas remsis tik kamuolio žaidimais: krepšinis ir tinklinis, plius iškilesni lauko ir stalo tenise. Kitos šakos, nors tikrajai sporto sričiai nepriskirtinos, bet mūsų plane ir organizacijoje yra nariais, bus tik mažu indėliu tiek skaičiumi, tiek gal būt ir pasėkmėmis.

Žymiai sunkesni nesklaidumai, nors toks atsitikimas tik vienkartinis, piniginiai reikalai. Asmenys sporto srity dirbantieji irgi yra savanoriai ir aukojantieji laiką, kartais vienas antras nemažas pinigų sumas, kaip daugumoje ir kitose mūsų organizacijose yra, bet jiems prievartos būdas netaikomas. Sąžiningumo pradai ir asmeninė darbštumo linkmė, kiekvienam yra būtina. Panaudoti finansinius išteklius nepagrįstu ir neleistinu atsitikimu, grynai remiantis tik savanaudišku apskaičiavimu, nušluojant atsakomumą prieš sporto vadovybės paskirtį, jau skaitoma nusižengimu. Jei ši aplinkybė dar — įtartina atskaitomybė — neturinčia pateisinamų išlaidoms dokumentų, virsta nusikaltimu.

Labai nemalonu, kad tokius prasižengimus kai kurie atstovai siūlė net užmiršti, nes pinigų ir tokių komitetų jau, girdi, nėra ir iš kur gi gausi. Apie tai gal teks kalbėti, kaip kartais užsiminsime apie ŠALFA S-gos vidaus tvarką.

Metinis 1977 m. varžybų kalendorius, apygardinės varžybiniuose nuostatuose susikryžiuojimai, atrodo, netrukus bus aiškiau išgvil-

denti ir turės nežymių, bet būtinų papildymų.

Aplamai vertinant, suvažiavimo dalyviai atidžiai svarstė programą, stengėsi kiek jų intelektas ir patirtis siekė, realesnių sprendimų.

Nauja dvasinė ir moralinė prošvaistė buvo Tėvo Augustino Simanavičiaus, O.F.M. invokacija. Jo šaukus brolis Robertas — Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas irgi drąsiai ir įtikinančiai kėlė sportinių siekių svarbumą, pažadėdamas paramą.

Gražioje Lietuvių Namų salėje, tos dienos 70 m. gimimo jubilijatas Jurgis Strazdas, pavaišino lietuviško stiliaus — paruošimo pietumis. Dalyviai nuoširdžiai padėjo sugiedodami "Ilgiausių Metų".

Centro V-bos pirmininkas Pranas Berneckas, kuriam ir padėjėjams, Baneliui ir Dargiui teko įstatyti programą į vėžes ir atidžiai sekti svarstybų eigą, nusielpo didelės pagarbos.

Suvažiavimo dalyviai Centro Valdybai dėkojo už ligšiolinę veiklą ir nuoširdžiai plojimu pareiškė visišką pasitikėjimą.

Tikime, kad tolimesni Sąjungos žingsniai bus sąžiningo darbo ir lietuviško ryžto kupini, kas laidos 1978 m. žaidimus.

LIETUVIŲ DAILININKŲ ŽINIAI

Paskelbtoji \$1000 premija už lietuvių dailininko kūrinių tautinė tema bus paskirta 1977 m. birželio mėn. 4 d. atidaromoje parodoje. Kūriniai parodai ir premijai bus atrenkami šia tvarka:

1. Iki 1977 m. gegužės 1 d. dailininkai pristato savo kūrinių skaidres ar spalvotas nuotraukas. Dailininkas gali siūlyti iki 10 kūrinių.

2. Chicagoje ir apylinkėse gyvenę dailininkai, vietoj skaidrių, gali pristatyti pačius kūrinius.

3. Kūrinius parodai atrenka Jury Komisija, kurios sudėtis bus pranešta vėliau.

4. Atrinktieji kūriniai iki gegužės 28 d. pristatomi 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Šių kūrinių juoda-balta fotografijos katalogui ir spaudai pristatomos iki gegužės 21 d.

5. Premijuotas kūrinys skiriamas į Meno Kūrinių Fondą.

6. Po parodos dailininkai savo kūrinius atsiima patys ar per įgaliotinius. Skaidrės ir spalvotos nuotraukos grąžinamos.

Čiurlionio Galerija, Inc.

Tapkite knygos 'TAUTINĖS MINTIES KELIU' mecenatu ar rėmėju

----- I š k i r p t i -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas \$100.00
☐ garbės prenumeratorius \$ 50.00
☐ prenumeratorius rėmėjas \$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Pridedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

Šaltasis karas... (13)

U-2, Kubos ir Stašinsko aferos

Didėjantis skilimas tarp Maskvos ir Pekino nesudarė jokio realaus pavojaus Sovietų Sąjungai, bet jis paskatino Chruščiovą pasiskubinti sustiprinti savo pozicijas Vakaruose net rizikuojant karu. To siekiant jam buvo labai parankus U-2 incidentas, kuris neseniai buvo rodomas šio krašto televizijoje, daugiau dėmesio skiriant paties lakūno Francis Gary iš jo šeimos asmeniniams pergyvenimams negu valstybiniais ir profesiniams žvalgybos aspektams. Pasak Gehleną, 1952 metais pradėti U-2 skridimai virš Sovietų Sąjungos buvo reikalingi ir labai naudingi. Gehlenui taip pat atrodė, kad Francis Gary lėktuvo numušimas nebuvo atsitiktinas incidentas. Kiekvieną atvejų Chruščiovas juo pasinaudojo, kad paverstu niekais pirmąją viršūnių, o vėliau ir Ženevos nusiginklavimo konferencijas, kalbę už tai primetant amerikiečiams.

Amerikiečių 'priešpuolis' šaltajam kare — invazija į Kubos Kiaulių ūlaną — nebuvo rimtai prastes. Galimas daiktas, kad todėl, jog amerikiečiai nesuprato Kubos strateginės reikšmės. Tiesa, ji buvo prie jų 'durų' tačiau atrodė esanti per mažą, kad galėtų sudaryti rimtą pavojų. Skaitydamas telegramas iš Kubos, Gehlenas labai nervavosi. Jam atrodė, kad sovietai gali išnaudoti tą salą kaip Stalinas 1938 metais rengėsi išnaudoti Benešo Čekoslovakiją — kaip milžinišką lėktuvnešį savo aviacijai ir raketom. Nepaisant to, per Castro sukilimą prieš diktatorių Batistą amerikiečių simpatijos buvo Castro pusėje. Žinoma, naivu buvo ir tikėtis, kad vos keliems šimtų emigrantų išsikėlus Kuboje, ten tuojau turėtų prasidėti sukilimas. Už tos progos tinkamą neišnaudojimą prezidentas Kennedy turėjo po 18 mėnesių sumokėti "antra Kubos krize", kurios metu karo pavojus buvo žymiai realesnis. Po jos Kuba toliau pasiliko komunistinės subversijos centru lotynų Amerikai, o dabar net Afrikai.

Kiaulių ūlankos invazijos fiasko Chruščiovą padarėsi griebtis drąsesnių žygių ir Berlyne. Mat, per jį vokiečiai masiniai bėgo iš Rytų Vokietijos į Vakarus. 1961 m. vasarą Gehleno organizaciją įspėjo, kad sovietai ruošiasi totaliniam atskirumui. Tiesa, kaupiama statybos medžiaga buvo

lengva. Tai dėl to, kad sovietai skaitėsi su Vakarų pasipriešinimo galimybe. Jei prieš įrengtas vielų užtvaras ir lentų barjeras vokiečiai būtų pasiuntę savo tankus, garsiosios Berlyno sienos ir šiandien nebūtų buvę. Tik kaip lentos parodė esančios pakankamai tvirtos "moraliskai", sovietai per metus jas pakeitė mūro ir cemento siena.

Kelios dienos prieš Berlyno sienos pradžią Vakarų Berlyno policijai prisistatė KGB agentas Bogdan Stašinski ir prisipažino 1957 m. spalio 12 d. Muenchene nužudęs ukrainiečių išeivių politiką Lev Rebet, o už dvejų metų — 1959 m. spalio 15 d. kitą veikėją — Stefan Banderą, kuris turėjo ryšium su vakariečių žvalgybom karo metu ir vadovavo ukrainiečių tautininkų organizacijai. Tam reikalui pats Stašinskis buvo prieš keturis metus infiltruotas į tą organizaciją. Jis buvo ap rūpintas specialiu dujiniu revolveriu, iš kurio buvo galima iššauti į aukos veidą vandenilio cianido kapsulę. Tai sproguos auka tuojau krisdavo negyva, lyg būtų širdies smūgio ištikta. Iš tikro per abiejų aukų skrodimus tokia mirties priežastis ir buvo konstatuota.

Žinoma, tai nepašalina įtarimo ir gandy, tačiau niekas rimtai nenorėjo patikėti, kad "taiką mylinti" Sovietų Sąjunga griebtųsi tokių priemonių. Už tai tos mirtys, buvo priskiriamos 'peštynėm' emigrantų tarpe. Lygiai kaip ir Čekoslovakijos politiko Szermako mirtis, kuris žuvo, atidarydamas per paštą gautą paketą.

Kai Bogdan Stašinski vokiečiams papasakojo apie savo veiklą, sovietai tuojau paskelbė, kad Banderą ir Czermaką nužudiusi Gehleno organizacija, nes jie buvę jos bendradarbiai. Paskutinis teigimas atitiko tiesai, bet dėl to nebuvo rei-

Lietuvių Fondo taryba, valdyba ir kontrolės komisija 1976 m. lapkričio 21 d. posėdyje. Iš kairės dešinėn pirmoje eilėje sėdi: prof. Jonas Puzinas, Milda Lenkauskienė, dr. Antanas Razma — valdybos pirm., dr. Gediminas Balukas — tarybos pirm., Marija Remienė ir dr. Kazys Ambrozaitis; antroje eilėje stovi: inž. Viktoras Naudžius, Kazys Barzdukas, Pranas Turūta, inž. Vytautas Kutkus, inž. Vytautas Kamantas ir pulk. Antanas Rėklaitis; trečioje eilėje: dr. Ferdinandas Kaunas, Petras Želvys, K. A. Girvilas ir Povilas Kilius. V. Noreikos nuotr.

PARAMA DIRVAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

P. Karosas,
New Britain, Ct. 7.00
V. Valius, Toronto 2.00
M. Iešmantienė, Cleveland 7.00
P. Šlitteris,
Waukegan, Ill. 2.00
H. Gineitis, Dorchester .. 2.00
B. M. Aras,
Silver Spring, Md. 7.00

kalo juos likviduoti.

Stašinskį pasiduoti įkalbėjo jo žmona vokiečių Ingė. Iš pradžių niekas nenorėjo patikėti ir jam teko ilgai aiškinti ir pademonstruoti nužudymo būdą. Įsakymą nužudyti Robertą ir Banderą jis gavęs iš paties KGB šefo Aleksandro Nikolojevičiaus Šelepino, kuris, uždavinčius atlikus, asmeniškai Stašinskiui įteikė Raudonosios Vėliavos ordiną. Stašinskis dėl prisipažinimo buvo vokiečių teismo švelniai nubaustas. Atlikęs bausmės dalį, visai pakeitęs savo identifikaciją, jis dingio laisvajame pasaulyje.

Kalbant apie Šelepina reikią pridurti, kad Gehlenas jį laikė logišku Kremliaus sosto įpėdiniu, ko tačiau tolimesni įvykiai nepateisino.

Sekančiame Nr.: Maskvos agentas organizacijoje.

V. Domis, Cicero, Ill. 2.00
V. Senkus,
Columbia Station, Ohio 2.00
Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa Clevelanded 15.00
V. Augulis, Dayton, Ohio 3.00
A. Lapinskas, Chicago .. 7.00
V. Prusaitis, Toronto 7.00
A. Matioška,
W. Trenton, N. J. 2.00
A. Jankauskas, Chicago .. 7.00
S. Kašėlionis, Chicago .. 11.00
J. Šiušys, Buenos
Aires, Argentina 15.00
V. Domeika, Fairfield, Ct. 7.00
J. Povilaitienė, Omaha, .. 3.00
J. Ragas,
Bloomington, Ill. 7.00
S. Liubartas, Phoenix, Aar. 7.00
R. Vienužis, Elgin, Ill. .. 2.00
B. Bražinskas,
Homestead, Pa. 5.00
Clevelando Lietuvių
Golfininkų Klubas 25.00
F. Modestavičienė, Cleve. 5.00
P. Dargis, Pittsburgh, Pa. 25.00
G. Meiliūnienė,
New York, N. Y. 25.00
A. Varnas, Chicago 5.00
G. Alekna, Racine, Wisc. 2.00
J. Kumpikas,
Hollis Hills, N. Y. 2.00
A. Ambroze,
Franklin Lakes, N. J. 2.00
M. Kavolis, Chicago 3.00
T. Dambrauskas,
Hot Springs, Ark. 7.00
A. Vaičiūnė, Cleveland .. 2.00
A. Garka, Euclid, Ohio .. 2.00
A. Lagucki,
Granada Hill, Calif. 3.00
B. Klovas, Chicago 7.00
A. Andrulis,
Daytona, Fla. 5.00
A. Kvietys, Dayton, Ohio 2.00
V. Alksninis,
Flushing, N. Y. 2.00
J. Jurgilas,
Granada Hills, Ca. 7.00

J. Jakštas, Cleveland 10.00
Wisconsin Lietuvių
Dienų Komitetas 10.00
D. Kikas, Puerto
Cabello, Venezuela 2.00
V. Gulbinas,
Fuerstenfeldbruck 10.00
R. Gužulaitis,
Speedway, Ind. 10.00
V. Griška, Great Neck, NY 2.00
J. Rastapkevičius,
Dutton, Ont. 7.00
V. Reklys, Chicago 5.00
B. Akelis, Valencija,
Venezuela 2.00
J. Šilgalis, Baltimore Md. 5.00
K. Puskunigis, Chicago .. 2.00
S. Čiukus, Willowick, O. 2.00
A. Jurgėla, Glendale, N. Y. 7.00
V. Juodvalkis,
Panorama City, Calif. 7.00
F. Masaitis,
La Mirada, Ca. 7.00
R. Isdunis, Cape
Coral, Fla. 7.00
LRKM 36 kuopa Cleve. 10.00
A. Mikoliūnas, Cleveland 7.00
Jurgis Kiaunė,
Jamaica, N. Y. 15.00
P. Keturka, LaSalle, Que. 2.00
J. Jasinskas,
Seminole, Fla. 7.00
D. Pautienis,
Fort Eutis, Virginia 5.00
A. Rūkštelė,
St. Petersburg, Fla. 20.00
V. Nasvytytė, Ispanija .. 7.00
S. Žadeikis,
Kew Gardens, N. Y. .. 5.00
Lietuvių Fondas
Chicagoje 75.00
A. Pakalnis, Linden, N. J. 3.00
V. Mašinskis,
Pampano Beach 20.00
J. Šalčiūnas,
Palos Hts., Ill. 7.00
A. Beresnevičius, Webster 2.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKIA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSTIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pasąmonės versmių sonata

JURATĖ STATKUTĖ DE ROSALES

Mikalojaus Konstantino Čiurlionio paveikslų originaliausias ir gal vertingiausias bruožas berods bus laiko tek mės vaizdavimas. Žinovai šį ypatingą Čiurlionio tapybos bruožą jau ne kartą aptarė: '... amžinojo judėjimo, dinamiškų kompozicijų ciklai ...', rašo L. Šepetys Lietuvoje. Žymiai anksčiau, vakaruose, Aleksas Rannit jau buvo nurodęs: 'Laikas, būdamas neatsiejamas nuo judėsio, iškart gali būti pastebėtas Čiurlionio individualių formų ir ištisų kompozicijų betarpiškame dinaminiam judėjime'. Kiek toliau: '... jo revoliucinė estetiinė idėja laiką perkelti į erdvę labiausiai domina meno kritiką'.

Nereikia būti garsiu meno kritiku tam, kad išvelgti nuolat kintantį judėjimo ir greičio, eigos ir krypties elementą Čiurlionio paveiksluose. Kartais ten laikas visai sustoja, kaip 'Raigardė', kartais jis lekia pasiutusiu greičiu, kaip Pavasario Sonatos scherzo dalyje, dar kitur jis lėtu judesiu grimsta gilumon, kaip Jūros Sonatos antroje dalyje.

Laiko-erdvės santykis kamuoja dabartinį meną, tačiau XIX šimtmečiui baigiantis šis santykis tapybai nebuvo svarbus. Kodėl tat Čiurlionis rėmė visą savo tapybą tokiomis sąvokomis, kurios jo laikais dar negaliojo?

Čia tenka pastebėti, kad mes gal klystame galvodami jog laiko-erdvės santykio meninis tyrimas yra XX-to šimtmečio padarinys. Senųjų baltų kultūrose šio santykio sąvoka sudarė visų kultūrinių pasireiškimų filosofinį pagrindą. Tūkstantmetinėse baltų kalbose laiko-erdvės santykio išreiška sudarė vėlgį svarbiausią žodžių struktūros gairę, kuri savo ruožtu skverbėsi ir tebesiskverbė į kiekvieno lietuvių sąmonę.

Klausykis skaitytojai.

Antai rūšiuoju ankstyvųjų viduramžių baltų kalbų pavyzdžius. Stebiuos, regėdama, jog lygiai kaip sanskrite, taip senose mūsų kalbose, tas pats žodis gali nurodyti neįtikėtiną daugybę įvairiausių dalykų, tarp kurių berods nėra jokio semantinio ryšio. Ilgai negaliu suprasti, kame randasi žodžio sudarymo vedamoji mintis. O kai pagaliau pradėdau susigaudyti, pamatau, kad šio naujo žinojimo kaina yra aukšta: reikia atmesti ilgą virtinę vakarietiškos mokyklos įdiegtų sampratų ir pradėti galvoti vien judėsio, o ne materijos sąvokomis.

Bandysiu duoti keletą pavyzdžių. Jei turi po ranka

Dabartinės Lietuvių Kalbos Žodyną, susirask, skaitytojai, mūsų archaišką terminą 'mutulas'. Pamatysi, kad mutulas esąs 'kokios nors masės (dūmų, garų, putų, šiaudų) gumulas'.

Pastebėk, kad medžiaga iš kurios susidaro 'mutulas' neturi reikšmės, juoba žodis yra vartojamas pačiam daiktui atžymėti be pridėto paaiškinimo iš ko tas mutulas kiekvienu atveju susidaro. Svarbu yra daikto dinamika, kurią atžymi judėjimą liudijanti šaknis (veiksmaž. mutinti) ir specifinė priesaga -ulas.

Kiek man teko pastebėti, senovėje mūsų gausios priesagos turėjo tiksliai judėsio ar paskirties apibūdinimo reikšmes. Štai imkim čia esančią priesagą -ulas, kurios veiksmožadinė forma yra -ulti, uliuoti. Ji nurodo 'silpną tęstinį ar kartotinį veiksmą arba būseną', aiškina mums didžiosios liet. kalbos gramatikos antrasis tomas. Senovės pavyzdžiai tą dabartinės gramatikos aiškinimą dar labiau patikslina: tai būta apvalaus daikto judėjimo tendencijos nurodymo. Ši priesaga buvo vartojama tais atvejais, kai tekdamo apibūdinti apvalų, nelygiai besiverčiantį masės kamuolį: pav. mutulas, gumulas, burbulas, kunkulas, gniužulas, gurgulas, bumbulas ir t.t.

Kas kita yra jei prie tos pat mut- šaknies pridėsime veiksmožadinę (ir paralelinę daiktavardinę) priesagą

M. K. Čiurlionis.

Žvaigždžių Sonata, Alegro.

-uras (-urti, -uriuoti): čia jau ritimasis yra kiek greitesnis, o ir pats asisukimas pilnesnis. Mūsų protėviai šiuo žodžiu nurodydavo jūroje atsirandančius vandens verpečius, o dabartiniai žemaičiai 'muturu' vadina ant galvos apmuturiuotą skarą. Atrodo, kad niekam nerūpėjo faktas, jog tarp vandens ir drobės visgi yra šioks toks skirtumas. Svarbu buvo tik tai

ties, kad jūroje laivus skandantis sukurs ir skarą ant galvos vyniojanti moteris vykdo tą patį JUDESĮ.

Kai panašių pavyzdžių prisirenka keli šimtai, tenka išmokyti atitinkamai pakeisti visą savo galvosena. 'Materija neturi reikšmės, materija neturi reikšmės', kalu sau į galvą ir stengiuos išbraukti iš atminties nuo pirmojo mokyklos skyriaus įdiegtus daiktų ir medžiagos pažinimo dėsnius.

Daugiau pavyzdžių? Gerai. Paimkime paprastą mūsų žodį 'žemė'. Jis nereiškia - gink Dieve ar saugokit Dievai - mineralų, metalų ir organinių medžiagų junginį. Mūsų protėviai tokį medžiaginį primityvumą paliko XIX šimt. vakariečiams, o patys rėmėsi daug modernesniais pagrindais ir žiūrėjo į žemę visų pirma kaip į germinacijos proceso generatorių. Iš priežastinio veiksmožodžio 'gimdyti', mūsų kalba išvedė daiktavardį 'gimda', o iš tiesioginio veiksmožodžio 'gimti', tu rime 'gemė' - dabartinę žemę sanskritų 'yama', ir tiesioginio veiksmožodžio formantą 't' išlaikiusį žodį 'gamta'. Visuose trijuose daiktavardžiuose vedamoji mintis yra dinaminis procesas, o ne medžiaginė pastovi forma.

Šitokia 'bemedžiaginė' galvosena išvysto išpūdingai tiksliai ir tobulai laiko-erdvės santykiavimo sąvokas. Mūsų senosios kalbos stebina savo turtingumu ir smulk

meniškumu, kai reikia apibūdinti kiekvieno daikto energijos ar genėzės sąvokas. Terminų sudaryme, be veiksmožadinės šaknies dalyvauja gausūs priešdėliai, formantai, priesagos, prieveiksmai ir t.t., kurių kiekvienas apibrėžia specifinius dinamiškus reiškinius. Tų visų 'priedų' kombinacijų galimybės yra beveik begalinės. Tinkamai kiekvieną žodžio dalelę parinkus, yra galima nuostabiu tikslumu nurodyti laiko-erdvės santykio kiekvieną mažiausią virpesį. Dauguma priešdėlių ar priesagų, prieveiksnių, formantų, prieinksnių mūsų dabartinėje kalboje jau neteko savo pirmąsias tikslas prasmės, bet pasąmonėje, tas absoliutus galvosenos kryptimas į judėsio sąvokas negali nepalikti kiekviename iš mūsų tam tikrų pėdsakų.

Būdinga yra tai, kad statiškos daiktų sampratos šimtmečiais (XII-XIX) į mus buvo žiūrima kaip į tamsius laukinius. Net XIX šimtmeityje, trumpai prieš Čiurlionio gimimą, mes tebebuvo me Europos aborigenai. Užtenka paskaityti Merimee novelę apie lietuvišką lokį, ar prisiminti Schleicherio kelionę į Lietuvą: 'Jis rašė apie šią kelionę kone kaip apie ekspediciją į šiaurės ašigalių ar Afrikos gilumą' (Otto Glagau, 1869 m.). XX-to šimtmečio vidury, kai mokslai įžengė į pirmųjų reliatyvumo teorijų išvystymą, lie-

(Nukelta į 6 psl.)

BALYS AUGINAS

RYTDIENOS MEDŽIUI

SĖKLA,

Nešta per ugnį

Gūdžiam granatų giedojime —

Išaugo ties bedugne

I medį, šlamantį

Nežinomu Rytojumi — —

Anūkėli,

Rytdienos Medi —

Žiedadulke

Sentėvių Sodo —

Svetimą vėją

Ir dangų atradęs —

Žaliais žaibais jį plaki

O nebūk

Tik paklydus daina

Sūduvio rapsodo —

Gaidau, užsidėk

Genties mūsų saule

Ir spindėk

Svetimajam take!

Los Angeles

RAIMONDA APEIKYTĖ—
PABALTIEČIŲ JUNGTIŠ

Latviai dalyvauja mūsų tautinių šokių šventėje. Dabar šią kultūrinę jungtį parodo mūsų įžymioji pianistė Raimonda.

Gruodžio 11 d., šeštadienį, 8 v. v. Latvių salėje įvyksta jos koncertas, ren-

Pasamones versmių sonata...

(Atkelta iš 5 psl.)

tuviai ir latviai studentai ūmai tapo iškalno civilizuoti, 'gabūs', 'protingi', 'outstanding', 'magna cum laude' ir t.t. Atsitiktinumas?

Faktinai, kalba tėra tam tikras tautinių vertybių veidrodys, kuris savo ruožtu veikia kaip to vertybių šaltinis. Lieka tat atviras klausimas: ant kiek mūsų kalbos savita struktūra yra paveikusi Čiurlionio vidinį pasaulį? Pastoja čia pat kitas šalutinis klausimas: koks buvo pirmasis lietuvių kalbos pažinimas pas mažąjį Konstantiną?

Jadvygos Čiurlionytės atsiminimuose apie brolių randame atsakymą, kuris galės sudaryti įdomų galvosūkių psichologams. Čiurlionis iš mažens tik 'susikalbėdavo' lietuviškai su kaimynais vals tiečiais. Namuose šeima var-

giamas West Coast, Latvian Concert Association.

Programoje abiejų tautų kompozitorių kūriniai. Lietuviams klausytojams bus proga išgirsti latvių kompozitorius ir palyginti su savaisiais. Žinant, kad Raimonda vykusiai perduoda kompozitorių dvasią ir kūrinius išpildo meistriškai — palyginimas bus ypač įdomus.

Lietuvių — Latvių Bendruomenėms šis koncertas yra didelis įnašas į jų bendradarbiavimą. Lietuviai gali didžiulis galėdami "paskolinti" savo žvaigždę šiam kultūriniam tikslui. Tačiau tai irgi yra proga arčiau pažinti savo kaimynų muziką ir kartu supažindinti juos su mūsų.

Tikimės, kad Los Angeles lietuviai šiame koncerte gausiai dalyvaus. Juk Raimonda yra neatskiriama mūsų kolonijos dalis, jei nesakytume, kad jos sielos dalis.

Latvių salės adresas yra: 1955 Riverside Drive, Los Angeles. Visai arti šv. Ka-

tojusi anuometinį įprastą lenkų kalbos vietinį žargoną, bet abu tėvai buvo lietuviai ir visi šeimos nariai dainuodavę daug lietuviškų dainų — ypač yra minima motinos perduotos dūkiškos dainos.

Ar iš to išeina, kad Čiurlionio vaikystės kontaktas su lietuvių kalba rėmėsi kone išimtinai vienu archaiskiausiu mūsų kalbų pasireiškimu: dainomis? Ir dargi praėjo šimtmečio dūkiškomis bei Suvalkų 'užnemunės' dainomis?

Kas tokiu atveju galėjo stipriau veikti vaiko pasamone: dainų kalbinė struktūra? Žodžių prasmėje implikuota senos kultūros filosofija? O gal abu elementai yra tampa susiję ir veikė kaip viena specifinė, pasamones įtaigoji mo jėga?

Sekančiame numeryje: Allegro II (simbolika)

M. K. Čiurlionis.

Jūros Sonata. Alegro.

zimiero parapijos. Važiuojant iš vakarų Golden State Freeway išsukti Stadium Way važiuoti į šiaurę. (gg)

• "Lietuvių Dienų" žurnalo, skirto 25-rių metų suakčiai paminėti, viršelį puošia vaizdai iš minėjimo banketo. Pačiame numeryje yra sutelkti sveikinimai raštu, sveikintojų, redaktorių ir svečių nuotraukos. Išsami pedagogo Igno Medziuko apžvalga apie "Lietuvių Dienų" žurnalą, redaktorių, redagavimo vargus ir džiaugsmus. Žurnalo spausdinamas Lietuvių Rašytojų Sąjungos 30-ties metų sukakties aprašymas, ir Draugijos istorija nuo jos įsikūrimo.

Rašytojo Antano Vaičiulaičio 70 metų amžiaus suakčties proga P. Jurkus patiekia A. Vaičiulaičio romano "Valentina" studiją. Beletristikoje latvių rašytojo Alfred Džilums novelė "Girios Andrius", kurią į lietuvių kalbą išvertė A. Tenisonas.

Meno puslapius puošia dailininkų B. Murino ir V. Vaitiekūno darbų nuotraukos, trumpai paminint jų amžiaus 70 metų sukaktį. Informuojantis kun. J. Prunskio straipsnis apie Balzeko Kultūros Muziejų.

Žurnalo kultūrinėje dalyje aprašomi minėjimai, koncertai ir kt. Anglų kalbos skyriuje — lietuvių veikėjų susitikimas su naujai išrinktu Amerikos prezidentu Jimmy Carter.

"Lietuvių Dienas" leidžia Antanas Skirius. Metinė prenumerata \$12.00, atskiro numerio kaina \$1.25. Galima užsisakyti adresu:

Lietuvių Dienos
4364 Sunset Blvd.
Los Angeles, Ca. 90029

Worcester

ŠAULIŲ KUOPOS PENKMETIS

Š. m. lapkričio mėn. 27 d. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa Worcesteryje minėjo savo veiklos penkerių metų sukaktį. Minėjimas vyko Lietuvių Piliėčių Klube. Akademine dalį pradėjo kuopos pirmininkas Algirdas Zenkus. Prie įneštų vėliavų sugiedotas Lietuvos himnas, o Naujosios Anglijos rinktinės pirm. J. Stašaitis apdovanojo nusipelnusius šaulius.

Savo kalboje A. Zenkus apibūdino kuopos veiklą ir paskatino tolimesniam darbui. Meninėje dalyje pasirodė jauna dainininkė šaulė Bizinkauskaitė, o A. Maskeliūnienės poeziją skaitė F. Kontautas.

Vaišių metu buvo pristatyti organizacijų atstovai ir perskaityti sveikinimai. K. Čėsna savo kalboje paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimą ir šaulių veiklą nepriklausomybės kovų metuose.

Vaišės tęsėsi iki vėlyvos

Pianistas Vytautas Smetona koncertavęs š. m. lapkričio 22 d. Town Hall, New Yorke.

L. Tamošaičio nuotr.

THE NEW YORK TIMES,

SUNDAY, NOVEMBER 28, 1976

Vytautas Smetona Shows Capabilities at Piano

Vytautas Smetona, a 21-year-old Cleveland pianist of Lithuanian descent, made his Town Hall debut Monday night. His short program listed standard repertoire sonatas of Beethoven, Chopin and Prokofiev, along with six miniatures by the Lithuanian composer M. K. Čiurlionis.

The potential is there. Mr. Smetona displayed solid technical capabilities and musicianly instincts that lean towards the introspective. He went through the first three movements of Beethoven's Opus 26 Sonata in A flat without cracking a forte, and his playing in general avoided the brittle tone and breakneck pace favored by so many young virtuosos these days.

Still lacking at this point, however, is a sense of strong interpretive conviction. Tempos and rhythmic accents were often inconsistent; many of the performances seemed to go measure by measure instead of establishing a clear directional flow.

Mr. Smetona was at his best in the engaging Čiurlionis pieces—five preludes and a tiny portrait of "The Nightingale"—nicely capturing their unpretentious lyric warmth. He also played the Scherzo of Chopin's B minor Sonata with becoming lightness, and in the finale, showed that he could stir up a good deal of excitement after all.

ROBERT SHERMAN

ir A. Šmigelskiam, P. ir O. Vaičiūnams, M. Biržiškai, Žymantienei ir iš okupuotos Lietuvos atsiuntusiems sveikinimus.

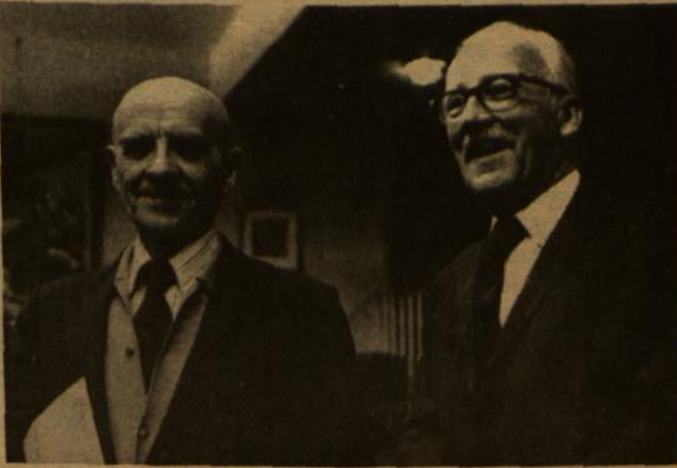
Mano gili padėka laikraščių bei žurnalų redaktoriams, dosniai skirusiems vietos mano sukaktį apvaikščiojant — Darbininko, Dirvos, Draugo, Laisvosios Lietuvos, Lietuvių Dienų, Naujienų.

Nuoširdus ačiū Tautinių namų vadovybei už puikią salę, visas paslaugas ir širdingumą.

Didžiai dėkingas vaizdinės spaudos atstovams — V. Noreikai ir V. A. Račkauskui, puikių vaišių ruošėjams — J. Kapačinskienei, dail. J. ir S. Pautieniams, B. Pužauskienei, Z. Juškevičienei.

Mano išimtiną padėką meną mylinčiai visuomenei už nepaprastą dėmesį mano kūrybai ir mano asmeniui.

Antanas Rūkštelė

A. Rūkštelė ir K. Girvilas LF valdybos nariai.

V. Noreikos nuotr.

ATSISVEIKINUS SU A.A. PROF. VET. MED. DR. KOSTU KANAUKA

VET. DR. STASYS JANKAUSKAS

Š. m. lapkričio 7 d. Longmeadow, Mass., sunkios ligos iškankintas, mirė prof. vet. dr. Kostas Kanauka, prieš kelis metus mirusio prof. med. dr. Vinco Kanaukos brolis. Kostas buvo šviesi tauri asmenybė, didelis patriotas, darbo, pareigos ir mokslo žmogus, daug nusipelnęs nepriklausomai Lietuvai, dirbdamas savo specialybėje, o ypač kai buvo kuriama Kauno Vet. Akademija ir jis joje uoliai profesoriavo. Savo draugų ir bendrabičių jis buvo mylimas ir gerbiamas.

Velionis gimė 1898 m. kovo 19 d. Butrimiškių k., Alytaus apskr. 1917 m. baigė Voroneže (Rusijoje) valstybinę M. Yčo gimnaziją. Po to vienerius metus studijavo agronomiją Maskvoje.

Lietuvoje baigė karo aviacijos mokyklą ir tarnavo aviacijos karininku. 1921 m. įstojo į Tartu (Estijoje) Universiteto Vet. Fakultetą, bet sekančiais metais persikėlė į Muencheno Universitetą Vet. Fakultetą, kurį baigė 1926 m., o sekančiais metais ten pat įsigijo vet. med. daktaro laipsnį.

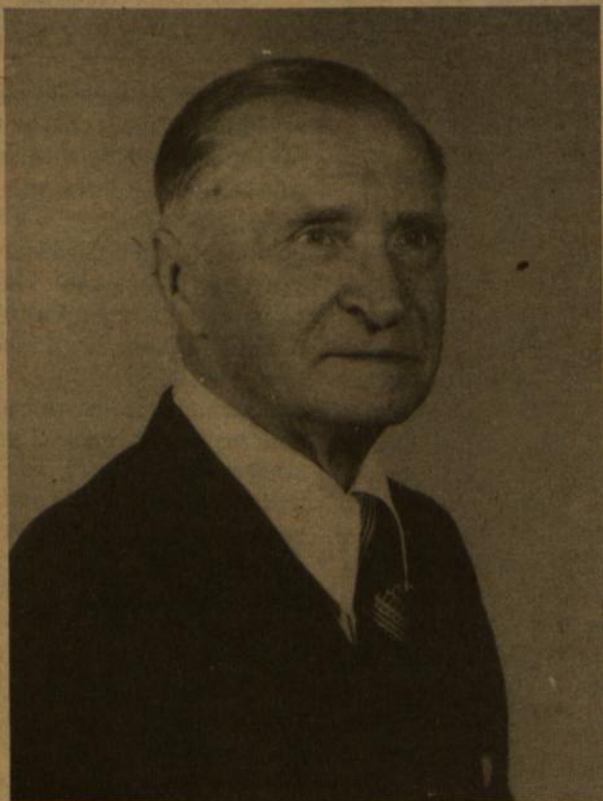
Pasirinko bakteriologijos specialybę ir savo disertaciją ruošė Bavarijos Vet. Bakteriologijos Tyrimo Įstaigoje Schleisheime palei Muencheną, kurios direktorium buvo žymus profesorius dr. W. Ernst. Jis sutiko, kad Kostas, greta savo darbo disertacijai, bent po mėnesį padirbėtų kiekviename iš 6 jo įstaigos skyrių. Tuo būdu, jis turėjo gerą progą susipažinti su šia įstaiga ir su visais jos darbais. Po to jis dar 3 mėnesiams išvyko į Kopenhagą (Danijoje) pasispecializuoti tokio pat pobūdžio įstaigoje pas žymų prof. dr. Jenseną. Šiose įstaigose jo įgytos žinios turėjo mums didelės reikšmės, nes savo Valst. Vet. Bakteriologijos Institutą mes kūrėm minėtų Europos įstaigų pavyzdžiu.

Grižęs į Lietuvą 1928 m., jis turėjo tarnauti kariuomenėje už gautą stipendiją, bet jam buvo sudaryta galimybė eiti šalutines pareigas Valst. Vet. Bakteriologijos Laboratorijoje, vėliau pavadintoje Institutu. Ten jis suorganizavo Tuberkuliozės ir Pieno Kontrolės Skyrių, o 1930 m., išėjęs iš kariuomenės majoro laipsniu, buvo paskirtas to skyriaus vedėju.

1932 m. jis vedė Mariją Muraškaitę, su kuria jis dalijosi savo džiaugsmais ir nesėkmėmis, o į gyvenimo

pabaigą ji rūpestingai slaugė jį sunkiose ligose.

1936 m. jis buvo paskirtas Valst. Vet. Bakteriologijos Instituto direktorium.

Prof. vet. med. dr. Kostas Kanauka 1973 metais.

1938 m. jo vedamą institutą perėmus Vet. Akademijai ir išskirsčius jį į mažesnius vienetų, jis buvo paskirtas direktorium vieno iš jų, kuris taip pat vadinosi Bakteriologijos Institutu. Vet. Akademijoje jis dėstė bakteriologiją ir zoohigieną. Prieš pradėdamas dėstymo darbą jis, kaip ir visi kiti kandidatai į dėstytojus, buvo kelioms mėnesiams pasiųstas į geriausią Europos vet. mokyklą ruošti profesūrai. Jo buvę studentai pasakoja, kad savo dalyką jis dėstė labai gerai pasiruošdamas ir prie jo rimtai atsinešdamas.

1936 metais, kai buvo įsteigta Vet. Vakademija ir sudaryta jos laikinoji taryba, velionis buvo paskirtas nuolatinio jos nariu ir dalyvavo visuose Vet. Akademijos darbuose. 1938-40 ir 1941-44 m. jis buvo Vet. Akademijos prorektorius. Už stropų pareigų ėjimą apdovanotas D.L.K. Gedimino III laipsnio ordenu. Su juo ir palaidotas.

Besimokydamas gimnazijoje Voroneže jis aktyviai įsijungė į moksleivių aušrininkų veiklą, bet griežtai atsiribojo nuo negausių marksistinės ideologijos visuomenininkais. Grižęs į Lietuvą, jokiai politinei partijai ar organizacijai nepriklausė, nors sakėsi, kad savo pažiūromis esąs artimas valstiečiams liaudininkams. Dalyvavo Rotary klube, Gamtininkų draugijoje, Gyvulių globos draugijoje, Šaulių sąjungoje. Tačiau

ypatingai uoliai pasireiškė Lietuvos Vet. Gydytojų Sąjungos veikloje. Visuomet buvo išrenkamas į jos valdybą ir dažnai buvo jos pir-

mininku.

Aktyviai dalyvavo spaudoje, rašydamas daugiausia mokslinio turinio straipsnius iš savo specialybės. Parašė virš 30 stambesnių darbų, neskaitant smulkių straipsnių populiariai spaudai, Liet. Enciklopedijai ir kit. Daugiausia rašė į Liet. Vet. Gydytojų S-gos leidžiamą žurnalą "Veterinarija ir Zootechnija", o nuo 1929 iki 1937 metų jį redagavo.

Atvykęs į J. A. V-bes 1949 m. ir apsigyvenęs Baltimore, Md., po 1 metų dirbo J. Hopkins ligoninės laboratorijoje ir federalinėje paukštienos priežiūroje, bet nuo 1951 m. pastoviai įstojo į Baltimorės miesto valdžios tarnybą ir dirbo kaip mėsos inspektorius iki 1968 m., kuomet išėjo į pensiją. Palengva atsikratęs negrų apsupto savo namo Baltimore, persikėlė gyventi į Massachusetts valstiją savo dukters Nijolės kaimynystėje.

Dalyvavo lietuvių išeivių kultūrinėje veikloje, pagal išgales ją remdamas savo darbu ir lėšomis. Buvo Baltimore Lietuvių Bendruomenės nariu ir ilgą laiką dirbo jos valdyboje. Rėmė Vasario 16 gimnaziją, pasirinkdamas mokinius. Priklausė Baltimore Ramovėnų Klubui. Aukojo Lietuvos Išlaisvinimo Fondui ir turėjo jo ženklelį, kuris įdėtas į karstą.

Liet. Vet. Gydytojų Draugijai Išeivijoje leidžiant dr. S. Jankausko knygą apie vet. mediciną nepriklausomoje Lietuvoje, velionis aktyviai prisidėjo prie talkos autoriui, nes iš visų dar buvusių gyvų vet. gydytojų (be paties autoriaus) jis geriausiai žinojo aprašomus faktus. 1973 m. per šios knygos pristatymą jis specialiai atvyko iš Massachusetts valstybės į Chicago ir pasakė pagrindinę kalbą.

Buvo didelis knygų mylėtojas, daug jų skaitė ir surinko didelę biblioteką. Buvo ir Dirvos nuolatinis skaitytojas.

Mylimajam draugui ir kolegai Kostui, nesulaukusiam grįžimo į laisvą Lietuvą, bet užbaigusiam savo žemišką kelionę svetingame

krašte, linkime ramiai ilsėtis svetimoje žemėje, o jo sielvarto prislėgtai žmonai Marijai, dukrai Nijolei ir kitiems artimiesiems daug ištvermės, stiprybės ir sielos ramybės.

BALTŲ KOMITETUI WASHINGTONE REIKALINGAS RYŠININKAS

Jungtinis lietuvių, latvių ir estų komitetas Washingtone nutarė vėl samdyti kvalifikuotą asmenį užimti viešųjų ryšių direktoriaus poziciją. Nori, kad šis tarnautojas turėtų universiteto laipsnį (bakalaureatą), pageidautinai iš politinių mokslų, Europos istorijos ar žurnalismo. Labai svarbu, kad žinotų Baltijos kraštų istorinę ir politinę padėtį.

Jo pagrindinis darbas bus pristatyti Baltijos Tautų padėtį JAV Kongreso nariams, JAV vyriausybei ir spaudai. Taip pat, suredaguoti užimtos pozicijos dokumentus, liudijimų tekstus Kongreso Komitetams, memorandumus ir kitą susirašinėjamą su aukščiau minėtom institucijom. Jo žinioje ir atsakomybėje bus išlaikoma raštinė ir dokumentai Rockville, Md.

Išsilavinimas, patirtis ir mokėjimas rašyti ir gerai kalbėti angliškai yra svarbūs faktoriai šioje pozicijoje. Taip pat svarbu entuziazmas, pasitikėjimas ir pasiryžimas dirbti dėl Baltijos tautų reikalo, siekiant laisvės ir nepriklausomybės. Kreiptis į Chairman, Joint Baltic American Committee, P. O. Box 432, Rockville, Md. 20850. Kandidatui turi atsiųsti savo gyvenimo aprašymą, kur būtų pažymėtos aukščiau minėtos kvalifikacijos ir 3 nuotraukas, iki sausio 1 d.

Pradedant 1977 m. sausio 1 d., bus pasirašytas vieneriems metams sutartis. Alga — \$10,000, ir maži kelionpinigai bei kitos susitarotos išlaidos bus apmokėtos.

OPPORTUNITY FOR DETAILERS

Experienced Detailer for a manufacturer of truck brake components. Excellent benefit program. Salary commensurate with experience.

Send resume to

MGM BRAKES
21800 Greenfield Rd.,
Detroit, Mich. 48237

An Equal Opportunity Employer M/F (46-1)

WANTED JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
MACHINIST
Must be able to set up and read
blue prints
SHEET METAL MAN
ELECTRICAL MECHANICAL
ASSEMBLERS
Experience in wiring & assembling
All fringe benefits
SOLIDYNE INC.
56 Spence St.
Bayshore L. I., N. Y. 11706
516-231-7800, Ext. 47 (46-3)

GERIAUSIA KALĖDOMS DOVANA

naujas Petronėlės Orintaitės

istorinis romanas

ERELIŲ KUORAI

ką tik išėjęs iš spaudos.

Išleido Vilties leidykla. 385 psl. Ilustracijos M. Žymantienės. Kaina 8 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

Dirva

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau išsiųsti knygą ERELIŲ KUORAI šiam asmeniui:

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojas

■ Laiškai Dirvai

Atnaujinkim filmą apie Vytauto D. šventę Lietuvoje

Prieš keletą savaičių užtikau retą istorinį turtą: 11,000 pėdų nepriklausomą Lietuvos gaminto filmo, minint 1930 m. įvykusią Vytauto Didžiojo šventę. Šis filmas seka tuo metu įvykusias šventės apeigas; Vytauto Didžiojo paveikslą kelionę per Lietuvą ir įvairius paradus bei šventes. Šis filmas yra profesinio lygio ir galėtų būti rodomas stambesniuose prožektoriuose (35 mm). Filmo istorija sekanti: Vietinis Kalifornijos lietuvis paliko filmą klebonijai (prel. Kučinginiui), o klebonija atidavė visas 15 špulių vietiniam lietuviui, filmų specialistui, Pauliui

Jasiukoniui. Filmas šiuo metu tūnoja p. Jasiukonio lietuviškos medžiagos archyvuose (kur taipgi yra 1916 m. Amerikos lietuvių gaminto lietuviško filmo likučiai). P. Jasiukonis yra bandęs gauti paramos iš įvairių lietuviškų organizacijų filmų atnaujinimui, tačiau su menku pasisekimu.

Reikalas jau yra priėjęs krizės proporcijų. Filmai nėra amžini. Su laiku (nes gamyboje yra vartojamos organinės emulsijos) bakterijos pradeda užpulti medžiagą. Dekompozicijos rezultate lieka tik dulkės. Taipgi, su laiku, pats celiuloidas susitraukia ir filmas

tampa bevertis, nes nebėra tinkama prožektoriuose. Tačiau, nors ir nuo drėgmės apsaugojamas, filmas su limpa ir tampa tik celiuloido cilindru.

1916 metų "Naktis Lietuvoje" (pirmas vaidybinis lietuviškas filmas) yra jau sukritęs iki tokio laipsnio, kad pilnai nebėra atstatomas. Tačiau, 1930 metų, Vytauto Didžiojo metų, dokumentarinis filmas yra užtektinai išsilaikęs, kad jį būtų galima perspausdinti. Toks žygis, tačiau, reikalauja lėšų, nes yra reikalinga naudoti specializuota aparatūra pasenusių filmų perspausdinimui. Tokia aparatūra randama tik keliuose pasaulio filmų centruose — Los Angelėj yra viena firma

kuri sugeba atlikti tokį darbą. Darbo kaina būtų 15 tūkstančių dolerių. Gal būtų tai skamba lyg didelė suma, tačiau išlaikymas tokios dokumentarinės medžiagos yra (mano nuomone) šventa išeivijos pareiga. Už tuos pinigus lietuvių tauta išlaikytų ryšį su praeitimi ateinančiom kartom ir instrukcinę medžiagą tinkamą pristatymui šeštadieninėse mokyklose ir viešuose organizacijų rengimuose. Produkcijos \$15 tūkstančių kaina yra savikaina. Šio darbo tikslas yra istorinės medžiagos išlaikymas Lietuvoje, lietuvių išeivijai ir išeivijos vaikams. Pridurtina, kad panaši, karo metu nesunaikinta Lietuvoje medžiaga buvo nugabenta į

Maskvą, į "archyvus". Šiuo metu tokio dokumentarinio filmo Lietuvoje nėra.

Todėl, gerb. Redaktoriau, kreipiuosi į Jus. Yra reikalinga šią žinią paskleisti lietuvių visuomenėje, kad būtų įmanoma gauti paramos šiam svarbiu darbui. Prašau Jūsų patalpinti fotografijas (ištraukos iš vienos špulės) ir atsišaukimą į publiką, organizacijas, ir įvairius fondus, Dirvoje. Taipgi, yra reikalinga surinkti medžiagą iš tuos laikus atsimenančių žmonių, kad būtų įmanoma sukurti garsą šiam filmui. Atsiminimai gali būti raštu ar įrašyti į garso puosteles.

Atsiminimus iš šio laikotarpio galima siųsti pas Paulių Jasiukonį, 7370 Melrose Ave., Hollywood, Ca. 90046.

Algis Lapšys
16936 Burbank Blvd.
Encino, Calif. 91316

EMILIJOS ČEKIENĖS PASTABOS YRA RIMTOS IR SVEIKINTINOS

Sveikinu E. Čekienę laikraštininkę, ALT S-gos pirminkę, akylai stebinčią išeivijos organizacinę veiklą ir giliu tautiniu likiminiu rūpesčiu padariusią rimtas, taiklias pastabas klystantiems, pikta erzeli keliantiems: nebojantiems organizacinio darbo padalos, siekiantiems nuolaidžiavimo okupantui, naiviai tikint, laukiant jį žmoniškėjant...

(E. Č. pastabos — įspėjimas yra padarytas viešai, Dirvos vedamajame, tema: ŽUDIKAS LIEKA ŽUDIKU, Nr. 46 š. m. lapkričio mėn. 18 d.).

Sveikinu E. Čekienę už laiku, vietoje padarytą rimtą, drausminantį įspėjimą nepasiduoti okupanto klaslingam vyliui, nesiskaldyti. Priklauso pagarba ir už padarytą taiklią pastabą LB-nei, jos dabartinei vadovybei nesirūpinančiai lietuviškomis mokyklomis, tautiniu švietimu, o visą savo dėmesį skiriančiai politikai, kada yra kas šiuo reikalu rūpinasi: ALTA ir VLIKas. Taip, tai šventa tiesa, ALT veiklos dublikavimas ir yra viena pagrindinių priežasčių išeivijos nesutarimo. Tai iš tikrųjų, jau visa eilė metų vedamas, keliamas piktas erzelis yra nieku nepateisinamas, jis tik be naudos eikvoja išeivijoje ribotus išteklius, kaip tai: kultūrinius, politinius, finansinius. Tai yra tik sąmoningas, ar nesąmoningas pasitarnavimas okupantui!

Tad tenka pripažinti, jog E. Čekienės padarytos drausminančios pastabos yra rimtos, dėmesingos, jos yra, tarsi, pačios pavergtos tautos įspėjantis balsas klystantiems ir šaukiantis į talką.

Z. Juškevičienė
Cicero, Ill.

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juokas Gribauskas, vedėjas

GERIAUSIĄ DOVANĄ BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

KĄ DOVANOTI KALĖDOMS?

Užsiprenumeruokit savo bičiuliui DIRVĄ ir jis prisimins jus 52 kartus metuose.

Prenumerata metams 13 dol.

— — — — I Š K I R P T I — — — —

Dirva

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 13 dol. ir prašau siuntinėti Dirvą kaip mano kalėdinę dovaną šiam asmeniui:

Pavardė ir vardas

Adresas

Užsakytojas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

DIRVOS KONKURSE PREMIJUOTA NOVELĖ

Grižimas

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

(5)

— Nesvarbu, ką tu dirbi, meškine, — tyliai pasakė Sandra. — Svarbu, kuo save laikai. Man baisu, kad netrukus tu ir dvasioj tapsi lėkščių plovėju. Kad suprastėsi. Tada ji atsisuko į mane:

— Prasidėjus karui, mano tėvas priėmė į banką internuotą lenkų karininką. Kai jis šluodavo grindis, tik šlavėju jį ir galėdavai palaikyti, bet, kai atsisedęs koridoriaus kampe, tas žmogus iš maišelio išsiimdavo savo priešpiečius ir imdavo valgyti, tuoj pat pamatydavai, kad jo esama tikro pono.

— Ba! — pašaipiai nusijuokė Tomas. — Sandro tėvas buvo banko direktorium. Todėl jį taip žavi ponystė.

— Tai likim būrais, — ėmė karščiuotis Sandra. — Apsivyniokim kojas autais, minkim purvą ir likim būrais. Neišauklėtais, tamsiais būrais...

— Bepigu tau ponauti, kai ištisą dieną gali sėdėti balkone, skaityti knygas ir maitinti žuvelės.

Netikėtai Tomo veidu prabėgo šiltas šypsnis ir jis pliaukštelėjo man per petį:

— Ateik pasižiūrėti: pamatysi mūsų akvariumą.

— Būtinai! — suplojo rankom Sandra. — Mes turim tris žuvytes ir mažą vėžliuką, kurio vardas yra Niuniūs.

Taip man tą vakarą atrodė Tomas ir Sandra: abu jau patyrę vedybų nusivylimus, bet dar du vaikai, lengvai pradžiuginami žaislais ir žuvytėmis.

Gaila buvo abiejų. Panašiai tais laikais atrodė mes visi: buvom jauni ir labai vieniši žmonės, suplaukę Kanadon savo gyvenimo gegužyje. Pavasarį kiekvienas paukštis turi sukti lizdą, bet mes buvom suskridę po miško gaisro, karo nusvilintais sparnais — nespėję išmokyti girių išminties. Todėl ir lizdus dažnas susukdavo ant svyruojančios šakos.

Pas Tomą ir Sandrą ėmiau dažnai lankyti. Iš sykio sau sakydavau, kad esu neapsakomai pasiilgęs šeimyninės nuotaikos, kad nemėgstu būti vienas, kai artėja vakaras. Ar ne todėl ten nuolatos sėdi ir Albinas?

Nakties atėjimą sunku išgyventi be moters balso. Nebūtinai ji privalo būti arti — tegu ji bent nusijuokia pro atdarą langą, kitoj gatvės pusėj; tegu ji tyliai dainuoja už sienos arba net kitame namo aukšte... Bet bangu eiti į naktį vienam, be jos balso. Lyg tuščiam lauke, niekieno nelydimą, tave apglėbtų tamsa ir nusinešų į nežinią. Juk kiekviena naktis yra mirties sesuo. Tur būt, todėl mes per visą gyvenimą ilgimės motinos lopšinės ar bent jos skeveldros — kad nebijotumėm pasitikti nakties, kad ramiai miegotumėm.

Nejučiom pradėjau galvoti apie Sandrą ir dienos metu. Kažin, ką ji dabar veikia? Gal nuėjo atsinešti pieno į kampinę krautuvėlę, o gal peni vėžliuką Niunių? Gal maudosi, prisitirpinusi burbulinių putų, pro vonios langelį žiūrėdama į rudenišką dangų? O gal gliūdo riešutus ar lukštena pomegranatų sėklas — raudonas, kaip kraujo lašai?

Sandra mėgo keistus, nematytus vaisius. Net nežinau, kur ji važiuodavo jų nusipirkti. Paprastose krautuvėse tokių neaptikdavau. O gal kur nors Montrealy buvo sodas, kuris vien tik jai augindavo guavas, spygliuotas kriaušes, žemuogėm kvepiančius parsimonus? Sandra juos valgydavo lėtai, susikaupusi, su tyliu pagarba. Ji mokėdavo kiekvieną vaisių kažkaip jautriai, mylinčiai apglėbti, lyg tarp delnų jį šildytų ar nokintų.

Vis dažniau apie Sandrą galvodavau.

Pradėjau netgi įmantriau rengtis. Pas vengrą batsiuvį užsisakiau prašmatnius batus, nusipirkau aksominės kelnės ir stambų suomišką megztinį, už kurį paklojau visos savaitės algą. Pamenu, jį užsivilkęs, ilgai sukinėjau savo kambary prie veidrodžio: kažin, ar tamsiai raudona spalva patiks Sandrai?

Buvo gruodžio vidurys, kai iš savo vakaronės grįždamį namo, mudu su Albinu dar užėjom alinėt.

— Žinai, bičiuli, — ėmė kalbėti Albinas, pūstelėjęs alaus puton ir žiūrėdamas, kaip ji pamažu drimba nuo stiklo. — Tomui pradeda nepatikti tavo apsilankymai.

Aš nustebeš sulaikiau prie lūpų prieštą savo stiklą.

— Taigi, — tęsė Albinas, — Pradeda labai nepatikti. Jis man pats sakė.

— Ką? — piktai šūktelėjau. — Jis skundėsi tau?

— Tik nesikarščiuok, tik paklausk. Juk Tomą galima suprasti. Sandra ir jam, ir man nuolatos kaišioja tave: štai, kur šaunus vyras!

— Aš? — prunkštelėjau. — Kas aš esu? Tik iškabų dažytojas. Dargi labai menkas dažytojas.

Žiūrėdamas į Albiną, nugėriau gerą mauką alaus ir trankiai pastačiau stiklą ant staliuko.

— Jam nepatinka mano apsilankymai! — nusijuokiau. — O ką Tomas galvoja apie tavo apsilankymus?

Albinas lėtai įsidėjo kandiklin cigaretę, įsikando į burną ir pradėjo ieškoti savo milinės kišenėse degtukų, lyg vengdamas man atsakyti. Pagaliau susiradęs aprintą dėžutę, jis tol brūkščiojo jos šoną neįsisižiebiantis degtukais, kol aš, netekęs kantrybės, spragtelėjau jam panosėj žiebtuvėliu.

— Manęs, matai, — užsirūkęs prašneko Albinas, — Tomas nelaiko sau lygiu. Esu tik kortų valetas, bartukas. Damai bartuko reikia: jis palaiko žirgo pavadžius, lesina jos sakalą, stovi sargyboj prie jos durų. O svarbiausia — yra ją beviltiškai įsimylėjęs. Bet bartukas karaliaus nenukirs. Tą žino visi trys: ir karalius, ir dama, ir bartukas. Ar supratai? Jų žaidimas tuo žinojimu paremtas. O žinoti — reiškia liūdėti. Todėl visiems trims labai liūdna. Bet drauge — visiškai ramu. Jokios staigmenos negali įvykti.

— Man baisu tavęs klausyti, — tyliai pratariau. Albinas persilenkė į mane per stalą:

— Bet štai, pasirodė tu — ir sudrumstei, ir sujaukei neišpasakytai liūdną mūsų žaidimą. Tu nesi kortų bartukas! Tomas tavęs nusigando; aš ėmiau, tur būt, pavyduliauti ir net tavęs neapkęsti... Nors — daug atiduočiau, jei galėčiau būti tavo vietoj... A, kam tau reikėjo atvažiuoti Montrealin?

Po to pasikalbėjimo visą naktį negalėjau užmigti.

Ne, man nebuvo baisu! Priešingai: nuplaukiau į vyriškos savimeilės verpetą. Jutau saldžiai aštrų malonumą, beveik fizinę laimę. Prisiminiau filmą apie kalnų ožius: kaip jie susiremia žydro dangaus fone, kaip susidauždami skardžiai skamba jų ragai, o snieguoti tarpkliai atkartoja kiekvieno smūgio aidą.

Kaip dabar norėjau susikauti! Išbandyti savo jėgas, patirti svaigulingą pergalės džiaugsmą — aidinčių tarpklių ir žydro dangaus platybė! Būtinai ir tuojau pat — susiremti su Tomu! Net nežinau, ar vien tik už Sandrą...

Kitą dieną, grįžęs iš darbo, antrą sykį nusiskutau, uoliai nušveičiau nuo rankų dažus, nuo perštinčių skruostų abiem delnais nuplojau odekoloną. Apsivilkau aksominėm kelnėm ir naujuoju megztiniu; įsispyriau į vengriškus batus. Buvau pasiruošęs! Kaip sakoma, pilnoj kautynių aprangoj. Ir pentinai, ir skiauterė.

Išskubėjau pas Tomą ir Sandrą. Buvo giedras, bet atšiauriai vėjuotas žiemos pavakarys. Raudona saulė jau sėdo už kalną. Parką prakirtau šonu. Kai pro tuščią orkestro estradą išsukau į Bleury gatvę, pamažu ėmė temti. Šaligatviu vaikai varinėjo ledo rudulį, kepyklos lange pūpsojo svogūninės bandelės ir žydiškos chalos kepalai; žuvų krautuvėn raudonplaukis vaikas nešė iš sunkvežimio ledus. Kirpykloje, atsuktas į gatvės praeivius, lyg pavyzdinis eksponatas, sėdėjo išmuiluotas storulis. Užbėgau laukujais suktais laiptais į viršų. Toji Montreality statybos keistenybė žiemos metu sulaužydavo daugybę kojų, bet tą vakarą aš nesėjau nei paslysti, nei nusikeikti. Jau spaudžiau durų skambutį.

Pasirodė buto šeimininkė, jugoslavė, šluostydama rankas į prikyštę:

— Sandro ir Tomo nėra namie. Jie kažkur išėjo. Tikriausiai, trumpam; tikriausiai, netrukus grįš. Užeiikit, užeiikit!

Iš buto sklido ausis režiantis vaiko riksmas — karais lyg užsitodamas, bet paskui užplėsdamas dar garsiau.

(Bus daugiau)

Toronto

• Lietuvos kariuomenės atsteigimo sukaktis buvo gražiai paminėta lapkričio 20 d. Lietuvių Namuose. Minėjimą suruošė Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa. Minėjime dalyvavo savanorių-kūrėjų, Vl. Pūtvio šaulių kuopos, jūros šaulių, St. Catharines šaulių kuopos ir Skautų vėliavos. Vėliavų paradą susirinkusieji pagerbė atsistojimu. Po kuopos pirmininko St. Jokūbaičio įžanginio žodžio ir kun. P. Ažubalio invokacijos, momentui pritaikintą kalbą pasakė svečias iš Montreality dr. H. Nagys. Meninę programą atliko tautinių šokių "Atžalynas" jaunesniųjų grupė ir dainos vieneto "Volungė" dešimtukas, kuriam vadovauja muz. D. Skrinskaitė-Viskontienė. Baigiamąjį žodį tarė KLB vietos apylinkės pirmininkas P. Šturmas. Oficialiąją dalį baigus toliau sekė linksmoji dalis — šokiai ir kitos įvairenybės.

• Jurgio Strazdo 70 metų sukaktis didingai ir gražiai buvo paminėta lapkričio 21 d. Lietuvių Namuose karaliaus Mindaugo menėje. Minėjimą ruošė tam tikslui susidaręs komitetas. Pagrindinę kalbą pasakė dr. A. Pacevičius suglaustai paminėdamas sukaktuvininko nueitą gyvenimo kelią ir darbus. Sveikintojų sąrašas buvo ilgas ir kai kurie ta proga įteikė asmenišką dovanėlę. Išskirtina buvo skulptoriaus J. Dagio lazda, kurioje pavaizduotas pats jubilatas ir kiti reikšmingesni jo gyvenimo įvykiai. Keletas sveikinimų buvo gauta iš okupuotos Lietuvos ir kitų šio kontinento vietovių. Visų dalyvių vardu sukaktuvininkui buvo įteiktas adresas ir piniginė dovana. Po sveikinimo kalbų, padėkos žodžių tarė J. Strazdas pabrėždamas du aspektus, kai žmogus yra neužtarnautai koliojamas arba giriamas. Ir šiuo atveju čia suminėti nuopelnai esą perdėti ir jie priklausa ne jam vienam. Gautą piniginę dovaną padalino Varpo chorui, tautinių šokių grupei — Atžalynui ir lituanistinei Maironio mokyklai.

Buvo ir meninė programa, kurią atliko tautinių šokių grupė "Atžalynas". Šiuo parengimu visuomenė parodė dėkingumą J. Strazdui ir jo žmonai, Sibiro tremtinei B. Strazdienei už jų didelį ir vertingą darbą atliktą Toronto organizaciniame gyvenime. (pb)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

SEWING MACHINE
(POWER) OPERATORS

with experience. Manufacturer of tarpaulins. Apply in person 9 to 2, John Johnson Co. 1481 14th, Detroit, Michi. (45-51)

Bostono lietuviai

J. V. SODUVAS

SALUTE TO THE BALTIC STATES

Tokiu pavadinimu nuo lapkričio 8 d. iki 30 d. Bostono miesto centrinės bibliotekos rūmuose vyksta trijų Baltijos valstybių: Estijos, Latvijos ir Lietuvos kultūriniai, meniniai ir moksliniai pasirodymai, paskaitos amerikiečių visuomenei. Pasirodymus surengė centrinis komitetas, kurį sudaro: dr. J. Gimbutas, M. Drunga, A. Mitkus, St. Santvaras, Vyt. Izbičkas ir Ir. Veitienė. Bibliotekos vestibulyje, vitrinose išpuošose trijų Baltijos valstybių emblemais ir tautinėmis spalvomis išstatyti įvairūs pabaltiečių kultūrą, meną, tautodailę ir mokslą reprezentuoją eksponatai: knygos, paveikslai, rankdarbiai, gintarai, audiniai ir t.t.

Bibliotekos patalpose dienomis ir vakarais visų tautų intelektualai — profesoriai amerikiečių visuomenei, studentijai skaito paskaitas, rodo savo kraštų filmus, skaidres, supažindina su žymiais savo tautos žmonėmis jų kūryba ir dar-

bais. Supažindina su tautiniu ir liaudies meno, architektūriniais paminklais, rodomi tautiniai šokiai. Lapkričio 16 d. dr. J. Gimbutas kalbėjo ir skaidrėse rodė: Lithuanian Architecture Through the Ages, prof. St. Goštautas iš spalvotų skaidrių: The Art of Ciurlionis, dr. A. Budreckis: Focus on the Baltic Nation, Elmar Jerverson: The Estonian Heritage, dr. Valda Melngalis: Latvia the Earth and the Nation ir daugiau kitų temų. Lapkričio 29 d. bus garsinis filmas: Lithuanian Documentaries.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO METINIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio viduryje Lietuvos Piliečių Klubas slapto balsavimu renka savo metinę valdybą ir kitus organus: direktorių tarybą, revizijos komisiją. Lapkričio 18 d. metiniame susirinkime balsavimo keliu buvo nominuoti į valdžios postus vis eilė parinktų kandidatų, išklausti pirmininko ir finansų sekretoriaus prane-

šimai, pagerbti mirusieji draugijos nariai ir priimta nauji iš jaunosios kartos: Mykolas Drunga, Giedrė Budreckienė, Gintaras Dambra, Lena Dambraienė, Aleksandra Moriarty ir Ričardas Kropas. Klubas per praėjusį mėnesį turėjo \$3000 pelno.

A. L. T. SAJUNGOS KULTŪRINIS SUBATVAKARIS

Lapkričio 20 d. kultūriniame Subatvakaryje valdybos pirm. inž. Ed. Cibas pristatė gausiai susirinkusiems Praną ir Algirdą Brazinskus, kurie vaizdžiai papasakojo savo išgyvenimus nuo to momento, kada jiedu nukreipė sovietų lėktuvą į Turkiją iki atvykimo į Ameriką.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ATKŪRIMO MINĖJIMAS

Lapkričio 21 d. Lietuvių Klubo auditorijoje ramovėnai, šauliai ir Dariaus posto Amerikos karo veteranai paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo 58-tąją sukaktį. Dar gyviems, minėjime dalyvavusiems 8 savanoriams-kūrėjams šaulė Birutė Šakenienė prisegė po gyvą gėlę. Algirdas Brazinskas papasakojo apie

okupuotos Lietuvos gyvenimą, o Antanas Rugys, savo paskaitoje statistiniais duomenimis pailiustravo nepriklausomybės kovose žuvusių ir sužeistų lietuvių karių skaičių.

Meninėje minėjimo programoje aktorė ir režisierė Al. Gustaitienė skaitė ištraukas iš Kraliausko istorinio romano: "Vaišvilka", ir buvo parodytas Ivaškos susuktas spalvotas filmas iš 5-tosios tautinių šokių šventės Chicagoje. Po programos prie ramovėnų ir šaulių ponių gražiai parengtų stalų visi buvo pavaišinti, o jaunimas turėjo progos pasišokti.

SENATORIUS ED. W. BROOKE PRIĖMĖ P. IR A. BRAZINSKUS

Lapkričio 22 d. Pranas ir Algis Brazinskai, lydimi Worcesterio lietuviškų organizacijų veikėjos Julijos Mack-Naškaitės ir LB-nės Bostono apyl. pirm. A. Matjoškos lankėsi Sen. Ed. W. Brooke įstaigoje Bostone. Dalyvaujant amerikiečių spaudos ir televizijos atstovams, senatorius užtikrino savo paramą Brazinskas, pasilikti gyventi šiame krašte, pabrėždamas, kad laiškuose, rašant jų reikalu kongresui turi būti prašoma ne politinių teisių, bet teisės pasilikti visam laikui gyventi šiame krašte.

ŠAL STUDENTŲ SUVAŽIAVIMAS

26-tasis šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų suvažiavimas įvyko lapkričio 25-28 dienomis Bostono Sheraton viešbučio patalpose. Dayvavo 200 atstovų iš Kanados ir š. Amerikos universitetų lietuvių studentų ir svečių iš tolimų vietovių.

Lapkričio 26 d. Jefferson salėje buvo atidaryta lietuvių grafikų ir tautodailės paroda. Joje savo meniškų keramikos darbus išstatė I. Nenortienė ir gintaro ir brangių metalų rankdarbius bei papuošalus H. Linger-taitis.

Suvažiavimą atidarė Bostono studentų skyriaus pirmininkas M. Žiaugra. Kalbėjo žydų studentų atstovas — Gordon, kviesdamas užmegsti glaudesnius abiejų tautybių studentų santykius. Dr. Ilona Vaišnienė skaitė didaktinio pobūdžio paskaitą, kurioje kvietė lietuvių studentus, įsijungusius į intelektualinį Amerikos gyvenimą, nepamiršti Lietuvos reikalų. Įsijungti ir kitus skatinti įstoti nariais į The Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. Tai tarptautinė greitai auganti akademinio masto organizacija, savo suvažiavimuose studijuojanti Baltijos kraštų problemas. Jos nariais yra daugumą laisvojo pasaulio universitetų profesorius. Organizacijos leidiniai siunčiami viso pasaulio bibliotekoms, jos žurnalas turėtų būti kiekvieno lietuvių gydytojo laukiamame kambaryje, nes tas padėtų plačiau skleisti Pabaltijo reikalus svetimųjų forume, kalbėjo I. Vaišnienė. Po paskaitininkės dail. V. Vizgirda kalbėjo ir skaidrėse rodė: "Apie lietuvių dailę išeivijoje".

Atidaryme dalyvavo "Keleivio" red. J. Sonda, "Dirvos" ir "Draugo" korespondentai, Liet. B-nės atstovai. "Laisvės Varpo" vedėjas P. Viščinis įrekordavo į juostas. Lapkričio 27 vyko organizacijos naujų organų rinkimai, o vakare didžiojoje salėje užbaigimo balius.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SAJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla.	33139-1201 17 St.	305-673-8220
Allentown, Pa.	126 Tilghman Street	435-1634
Baltimore 31, Md.	1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y.	11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill.	60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill.	60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich.	11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich.	11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn.	122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y.	78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y.	324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa.	631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz.	85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J.	47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002	Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J.	41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y.	13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y.	11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J.	08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y.	— McKennan Rd.	315-866-3939

WANTED JOURNEYMEN OR 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS

Must be able to set up and operate turret and engine lathe Horizontal & vertical milling machines. Must have hand tools and be able to read prints and hold close tolerances. Excellent working conditions with high hourly rate and benefits and some overtime. Free Parking.

CHAGRIN — GREEN AREA
216-464-8222

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

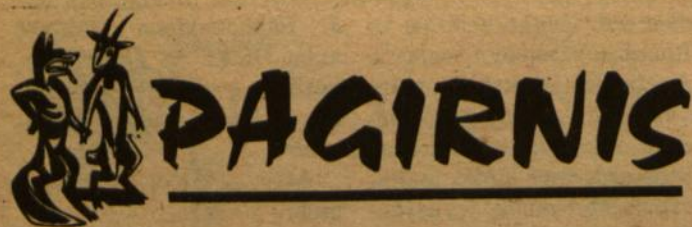
MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VIŠAS DABARTINĘ LIETUVĄ LANKIUSIŲJŲ PAREIŠKIMAS

Dabartinę Lietuvą lankusiems, priekaištauja, kad neparveža faktų, liudijančių dabartinės Lietuvos rusifikaciją. Kadangi tokių faktų nepastebėjome, reiškia tokių faktų nėra. O pastebėjome daug faktų, kurie liudija, kad ten viskas tvarkoj, apie ką ir pareiškiame:

Lietuva tebėra prie Baltijos jūros. Per mėlyną dangų, ten mums lankantis, plaukė šilkasparniai debesėliai. Prie Lenino paminklo margai žydėjo gėlės. Palangos paplūdimį kas vakaras rūpestingai akėja dėl švaros palaikymo.

Gegutės rusiškai nekuožia ir lakštingalos rusiškai nesuokia. Šunys rusiškai neloja. Jie, atrodo, savo būkle patenkinti. Kaip "Akiračių" šuva, jie ištiki mi etiketui radę gatvės hidrantą. Katinai nesurūšėjo ir laikosi tradicinio morčiavimo būdų.

Lietuviškame stiliuje atnaujintos gatvių iškabos: Gorkio g-vė, Lenino prospektas, Kalinino skersgatvis, Lietuvos išlaisvintojo generolo Černiachovskio aikštė. Net "Internacionalas", girdėjome, giedamas lietuviškai.

"Ateistų bažnyčia" (buv. kazimierinė) puikiai atremontuota. Buv. "misionierių" bažnyčia paversta pavyzdine "Išviečių inventoriaus sandėline šventove". Ten sužinojome, kaip veikia sovgamybės išviečių puodų srovė, kuri savo sraunumu priminė mums sraunius lietuviškus upelius, kurių neteko pamatyti dėl laiko stokos.

Lituanistiniuose kursuose buv. dipukų vaikučiams, kalbant apie Leniną ir

Brežnevą, vartojama puiki lietuvių kalba.

Dabartinėje Lietuvoje mes nepastebėjome rusifikacijos žymių. Užtikriname, kad dabartinė Lietuva tebėra prie dabartinės Baltijos jūros. Tai faktas!

ČIA PRIĖJO KADZIULIS IR TARĖ

— Lapkritis primena man žmogaus gyvenimą: nori ar nenori, ateina ruduo, — sentimentalai nukalbėjo pliktėlėjęs ponas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Tad ir vadinkite lapkritį plaukričiu.

— Nuostabu, kad šio dailininko parodoje ir abstraktai, ir realūs paveikslai, — stebėjosi parodos lankytojas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Realybe suabstraktėja, palaisčius ją spiritui.

— Kodėl moterų nepriima į ugniagesių tarnybą, — piktinosi moterų išlaisvinimo šalininkė. — Tai segregacija!

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Leiskite priminti, kad prieš išvažiuojant į gaisrą ugniagesės pudruosis ir dažys lūpas.

— Ar būtina naujavedžiams pirkti namą? — metė klausimą jaunas vyrukas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Namais nesirūpink. Bet pirk karstą lakioms

viengungiškoms svajonėms.

— Kodėl žurnalistai vis rengia spaudos balių, ne spaudos maskaradą? — gailėjosi maloni ponis.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Dar ne visi žurnalistai įsigijo anonimų kaukes.

SPAUDOS RIKTAI

Atskleidus jo figos lapą vienbalsiai nutarta skirti jam paramą.

(Riktas! Turi būti: "ligos")

Praėjo išdidus ponas su ilga, raibuliuojančia uodega.

(Riktas! Turi būti: "povas")

Smagu naktinėje kelionėje pavargusiam rasti ant kelio svingingą moterį.

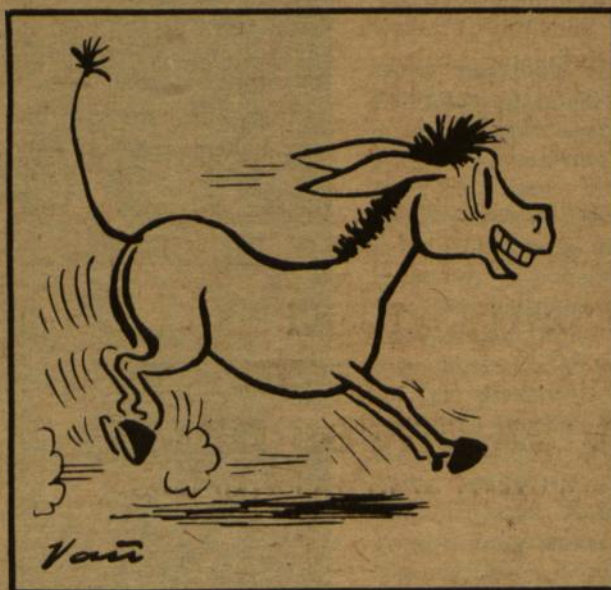
(Riktas! Turi būti: "motelį")

Poetė talentingai naudoja savo vyrą.

(Riktas! Turi būti: "lyrą")

Solistei įteikė dėlių. (Riktas! Turi būti: "gėlių")

ANT BALTŲJŲ NAMŲ PIEVUTĖS...

Dantis rodo asilėlis —
Nematytas dalykėlis:
Visos durys atrakintos,
Bet gi pievos taip numintos...

AUŠRELĖ LIČKUTĖ

RINKIMUS PRISIMINUS

Baigės rinkimai, išrinkome valdžią —
Gal būt šykštūnė, o gal būt išlaidžia.
Kas tik norėjo, balsuoti nuėjo,
Kas nenorėjo, namuose sėdėjo.

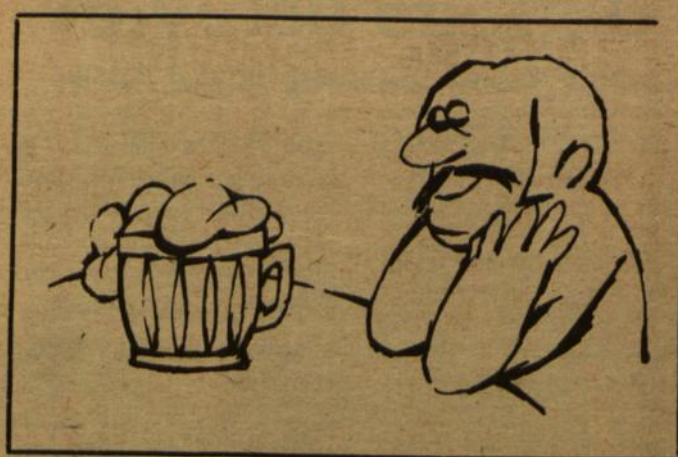
Ėjom balsuoti rinkiminę dieną:
Du kandidatai į pareigą vieną.
Šitaip tvarkytis Amerikoje tinka —
Renkame tą, kas tikrai mums patinka.

Baigės rinkimai — nematom lavonų,
Nei propagandos negirdim vargonų.
Kuoka, laimėjus, viens kito netašo:
Vienas kitam gražų laišką parašo.

Stebisi Kremlius: ar jie ten pablūdo,
Jei per varžybas viens kito nežūdo?
Kur ten tvarka? Jie neturi Lubiankos!
Ten po varžybų nekrūvinos rankos!...

Kas Sovietijoje valdžios panorėtų
Ir prieš Brežnevą debatuos kalbėtų
Psichogedykloj toksai tuoj sudrimba,
Ar tai Jokubka, ar "daktaras" Bimba!

DILEMA

Kai išmausiu šitą kvortą,
Prasiplės stora aorta:
Po gastrolinių kančių
Antras kaimas taps Trečiu...

Skautų stovykloje ant laužo pakabinu katiną.

(Riktas! Turi būti: "katilą").

Poetas pademonstravo scenoje savo kaladę.

(Riktas! Turi būti: "baladę").

Veikėjai susikovė kietais raktais.

(Riktas! Turi būti: "faktais").

SAPNŲ AIŠKINIMAS (automobilio tema)

Sapnuoti, kad pirkei naują automobilį, reiškia pavojų patekti į tavo draugijos arba klubelio valdybą. Sapnuoti, kad tavo automobilis pradėjo šaudyti, kaip raketų laiduoklę, reiškia pavojų pakliūti į neprietelingo tau vietinio korespondento korespondenciją. Jeigu sapnuoji, kad iš tavo automobilio kyla tiršti dūmai, susirūpink tavo žmonos vėlais grįžimais iš visuomeninės veiklos posėdžių, ir kad visas miestas kalba apie tai, ko tu dar nežinai. Kada sapnuoji, kad tavo vairuojamas automobilis ir greitkelio pakilo į dangų ir stabdžiai nebeveikia, ir greičio rodyklė rodo 150, žinok, kad jau patekai į šv. Petro kartoteką. Pasirūpink testamentu ir neužmiršk ten lietuviškos spaudos, kuri iš anksto įspėja tave tavo sapnų aiškinimais.

Atpigo Sovietijoje moterų batai

Vilniaus "švyturys", nr. 15, rašo, kad Vilniuje labai atpigę moteriški bateliai. Per tuziną metų neparduoti smailiakulniai batukai siūlomi pirkti už... vieną rublį. Pirkėjų neatsiranda.

Muillina akis

"Šviesesnis žmonijos gyvenimas tik socialistinėje santvarkoje", tarė B. Kvietinskis, grįždamas į kapitalistinį Kanados pragarą, rašo maskvinės propagandos laikraštukas "Gimtasīs Kraštas", nr. 34.

PO RINKIMŲ...

— Kur dabar keliauti: į Helsinkį ar į Angolą?

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

ALT S-GOS DETROITQ SKYRIUS MINES DR. JONĄ BASANA VIČIŲ

ALT S-gos Detroito skyrius 1977 m. vasario 20 d. sekmadienį, tuoj po pamaldų rengia Dr. Jono Basanavičiaus paminėjimą 50 metų nuo jo mirties sukakties proga. Dr. Jonas Basanavičius mirė 1927 m. vasario 16 d. Vilniuje. Į minėjimą sutiko atvykti mums visiems gerai žinomas prof. dr. Jonas Puzinas su paskaita, kuri bus pailiustruota skaidrėmis.

Dr. Jonas Basanavičius yra užsitarnavęs savo darbais visų Detroito lietuvių didelės pagarbos ir meilės. Todėl rengėjai kviečia visus Detroito ir jo apylinkių lietuvius dalyvauti Dr. Jono Basanavičiaus paminėjime ir Detroito organizacijas prie to minėjimo prisidėti. Smulkesnė minėjimo programa bus paskelbta vėliau.

KALĖDŲ EGLUTĖ

"Žiburio" lit. mokyklos Kalėdų Eglutė rengiama Kultūros Centre gruodžio 19 d. 3 val. po pietų. Programoje: Kalėdos Kirtimėlyje, P. Nato 2 veiksmų kalėdinis vaidinimas su prologu. Po to vaisės, rateliai, žaidimai ir atvyks senelis su dovanomis.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 28 d. buvo paminėta Lietuvos Kariuomenės šventė. Minėjimas pradėtas šv. Antano parapijos šventovėje pamaldomis, kurias atlaikė parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Jis savo pamoksle iškėlė savanorių, karių ir šaulių aukas ginant Lietuvos nepriklausomybę. Mišiose organizuotai dalyvavo savanoriai kūrėjai, ramovėnai, birutietės, šauliai ir šaulės su savo vėliavomis. Iškilmingas minėjimas įvyko Lietuvių Namuose. Vadovavo savanoris-kūrėjas kpt. Stasys Šimoliūnas. Už nuopelnus lietuvių apdovanoti: šaulių žvaigždės ordenu — Stefa Kaunelienė, medaliais: Alfą Šukis ir Mykolas Kizis.

Gen. št. plk. Jonas Šepetyš savo paskaitoje palietė 2-jo pasaulinio karo strategiją ir kas būtų buvę, jei Vokietija būtų laimėjusi karą. Paskaita buvo puikiai paruošta.

Aktorius Kazys Gričius padeklamavo Vytauto Alanto eilėraštį apie Romą Kalantą, o Angelė Šukienė An-

tano Skirkos eilėraštį. Po iškilmingos dalies birutietės visus svečius pavaišino tortais, pyragaičiais ir kava. Minėjimas buvo gerai suorganizuotas ir pravestas.

• Adv. Robertas Selenis šiais metais įsigyjęs teisių mokslo daktaro diplomą, po atitinkamų egzaminų priimtas į Michigano State Bar, o šiomis dienomis įvykusiame Macomb County jaunųjų advokatų sekcijos susirinkime, buvo išrinktas į direktorių tarybą.

LSS SESRIJOS SKAUTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Visos skautininkės kviečiamos kovo 26-27 d. dalyvauti skautininkių suvažiavime Chicagoje. Bus svarstomi skautininkėms rūpimi klausimai, jų veikla Seserijoje, visuomenėje ir t.t. Turėsime progą išgirsti Liet. Operos statomą operą Romeo ir Julietė, kadangi datos sutampa ir suvažiavimo dalyvėms bus parūpinti bietai.

• Rašytojas Andrius Norimas-Mironas su žmona aktorė Ona Mironienė gruodžio 3 d. išvyko kelionei po Ramiojo vandenyno salas ir Australiją. Pakeliui aplankys Tahiti, Naująją Zelandiją, o grįždami iš Australijos aplankys Fidži ir Havajus. Melbourne įvykstančiose tarpušvenčio metu Lietuvių Dienose dalyvaus Literatūros vakare.

• Vytauto D. šaulių rinktinės Chicagoje valdyba per

J. Sasnauskiene atsiuntė auką Dirvai 25 dol. su linkėjimu geriausio pasisekimo ir kuo ilgiausio išsilaikymo.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Wisconsin Lietuvių Dienos Komitetas per išd. M. Tamulėną iš gauto pelno atsiuntė Dirvai paremti auką 10 dol. Ačiū.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

"Aš esu už aplinkos pagerinimą... bet

ką tai turi bendro su elektros kaina?"

Daug! Taršos kontrolės projektai stumia elektros pagaminimo kainą aukštyn.

Paimkite tikrai reikalavimą, kad oras išeinas iš įmonės kaminų turįs būti 99% švaros vietoj buvusių 95%, kaip jūs galite įsivaizduoti paskutinių procentų švaros palaikymas yra pats sunkiausias. Ir brangiausias. Kainuoja mums 27 milijonus dolerių tik vienai jėgainei, pagerinti 4% oro kokybę. Tai yra užtenkamai pinigų išmaitinti 7500 vidurkio šeimų ištisus metus.

Tai tik mažas dalykas. Mūsų ištisa taršos kontrolės programa kainuos 270 milijonų dolerių per sekančius 5 metus. Jeigu jūs padalinsite sumą iš mūsų 687,000 klientų, išeina beveik 400 dol. kiekvienam — ir dauguma tos sumos bus eventualiai sumokėta klientų.

Mes visi esame už aplinkos pagerinimą. Ir mes darome gerą pažangą.

Bet mes galvojame, kad jūs pritarsite, kad turi būti geresnis santykis tarp gaunamų rezultatų ir mokesčio už tai.

Dėl platesnių informacijų šiuo klausimu prašykite velti mūsų knygtės "What's That Got To Do With The Price Of Electricity?" Public Information Department, Room 711. The Illuminating Co., Box 5000, Cleveland, Ohio 44101

The Illuminating Company

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDE

Aurelija Balasaitienė

TEGYVUOJA SKIRTUMAI

Politiniai subrendusi visuomenė pasižymi pažiūrų bei politinių filosofijų įvairumu, kurių ideologinis koegzistavimas prilygsta ekonominio gyvenimo konkurencijai, su galutiniu tikslu tarnauti savos tautos ir valstybės labui. Gausinga ir gyva laisvojo pasaulio lietuviškoji visuomenė, per tris dešimtis metų susistabilizavusi, išryškėjusi savosios egzistencijos tikslus ir pagrindus, atkūrė laikiną Nepriklausomos Lietuvos organizacijas ir, pagal laiko ir vietos reikavimus, įsteigė eilę naujų, kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, VLIKĄ, ir kitas. Savo politinį veidą mūsų visuomenė formavo pokario metais su vienu pagrindiniu tikslu - Lietuvos bylos pasaulyje kėlimu. Mūsų veiksniai nepajėgtų efektingai veikti ta kryptimi tarptautinėje arenoje, neturėdami stipraus mūsų visuomenės politinio užnugario. Prarėtėjus nepriklausomos Lietuvos politinių vadų eilėms, į jų vietą stojo jaunesnioji karta, Vakarų pasaulio įtakoje susiformavusi, įsigijusi patyrimą ir pasisavinusi savo naujos aplinkos metodus. "Vive la difference", sako prancūzai. Taip turėtume sakyti ir mes, žinodami iš patirties, kad tarpusavio lenktyniavimas, skirtingų įsitikinimų nagri-

nėjimas, skirtingų idėjų bandymas pritaikinti gyvenime - visa tai parlamentarinio etiketo ribose skatina tiek pavienius asmenis, tiek ištisas politines grupes ieškoti geriausių priemonių bendro gėrio įgyvendinimui.

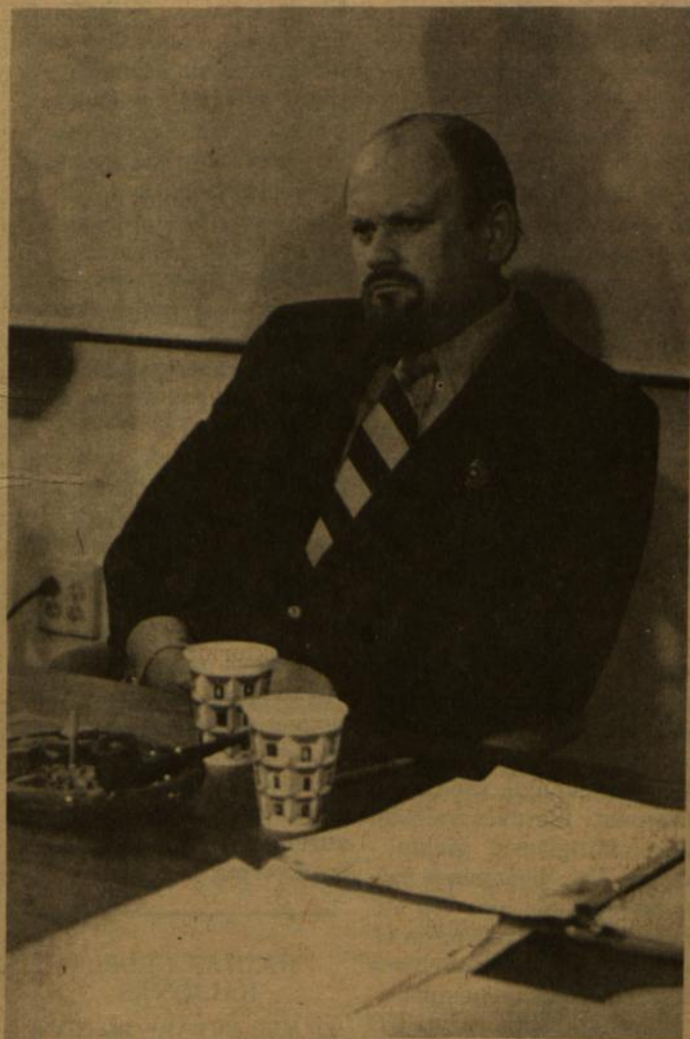
Politinės partijos mūsų visuomenės gyvenime reiškiasi aktyviai, savo veiklai suteikdamos įvairiaspalvį tarptautinio pobūdžio koloritą. Vienas iš tokių ryškių, veiklių ir spalvingų asmenų yra clevelandietis Algirdas J. Kasulaitis, žurnalistas, ekonomistas ir politikas, kuris tiek savo raštais, tiek savo iškalba ir politine veikla pasidarė plačiai žinomas ir už Clevelando kolonijos ribų. Š. m. gruodžio 19 dieną Clevelando visuomenei bus pristatyta jo naujausioji knyga anglų kalba - "Lithuanian Christian Democracy", kuri, be abejo, yra didelis įnašas į mūsų negausią istorinę bei propagandinę literatūrą anglų kalba, taip reikalingą ir būtiną, kad būtų išryškinta ne vien Lietuvos senovinės Vytauto Didžiojo Kunigaikštijos prarastoji puikybė, bet taip pat parodyta ir jaunos, laisvę išsikovojusios ir lygiateisės tautų ir valstybių šeimai įstojusios Lietuvos veidas.

Dairausi Algirdo ir Dalios Kasulaičių jaukiame svečių

kambaryje, kuris daugiau pa-
nėši į intelektualo darbo ka-
binetą, negu į svečiams pasi-
linksminti patalpą. Sienos
iki pat lubų padengtos kny-
gų lentynomis, perkrauto-
mis vertingais lietuviškosios
periodikos komplektais, ku-
rių tarpe pastebiu ir kietus
viršelius irištus "Aidus" nuo
jų pirmo numerio Augsburg-
e, "Ateitį", "Lituanus", ir
"Jaunimo Žygių" žurnalus.
Punksko lietuvių austas rank-
šluostis dabina vieną sieną
su nemirštamais Lietuvos
Himno žodžiais. Ant rašomo-
jo stalo guli tvarkingai išri-
kiuoti rankraščiai - tai nau-
jausios knygos tęsinys ...
Vartau "Jaunimo Žygių" dai-
lius žurnalus. Nedidelio for-
mato, gražiai išleistuose pus-
lapiuose, dažnai užtinku A.
Kasulaičio, ilgamečio (1955-
1961) "Žygių" redaktoriaus
laiškus ir straipsnius, ku-
riuos jis atsiųsdavo net iš
tolimosios Korėjos, kurioje
atliko JAV karinę tarnybą.

A. Kasulaitis, turėdamas
lengvą plunksną, sklاندų ir
grakštų stilių, jau ankstyvo-
je jaunystėje rodė savo palin-
kimą žurnalizmui. Būdamas
vos 14 metų, Kybartuose re-
dagavo ranka rašytą gimna-
zistų laikraštėlį. Atsidūręs
Vakaruose, Vokietijoje re-
dagavo "Spindulius". Atvy-
kęs į JAV, aktyviai dalyva-
vo spaudoje kaip "Žiburio"
laikraščio redakcijos štabo
narys. Vienerius metus re-
dagavo "Lietuvių žinias"
Pittsburghe ir buvo 4 metus
"Lietuvių Dienų" redakcinio
kolektyvo nariu. Rašyda-
mas politinėmis ir visuome-
ninėmis temomis, jis mūsų
spaudoje yra pžįstamas A.
Erdvilo slapyvardė.

Žurnalizmas tarnauja Al-
girdui Kasulaičiui jo ideolo-
gijos analizavimui ir propa-
gavimui. Nuo 1952 metų Lie-
tuvių Krikščionių Demokra-
tų Partijos narys, jis net še-
šeris metus buvo LKDS Ta-
rybos pirmininku, prieš tai il-
gamečiu Centro Komiteto
nariu ir jo pirmininku. Al-
girdas Kasulaitis savo raš-

Algirdas J. Kasulaitis, U.S. Department of Housing and Urban Development Clevelando įstaigos direktoriaus pavaduo-
tojas, atsakinėja į reporterių klausimus spaudos konferencijoje.

tuose nagrinėja Lietuvos
Krikščionių Demokratų veik-
lą, ideologiją ir taip pat giliai
žvelgia į komunizmo grėsmę
1966 m. savo brošiūroje
"Krikščioniškoji Demokrati-
ja ir LKDS kovoje už žmogų
ir laisvę", jis paliečia krikš-
čionybės, politikos ir demo-
kratijos santykius, trumpai
nupasakoja LKDS veiklos is-
toriją ir akcentuoja dėmesio
į jaunimą svarbą. Taip pat
atskiru leidiniu išleista jo
kalba, pasakyta Čikagoje
1969 m. tema "Komunizmo
grėsmė emigracijos kryžke-
lėje", išryškina jo taurios, lie-
tuviškos asmenybės nepalau-
žiamą pasipriešinimą komu-
nizmui ir pabrėžia pavienio
asmens atsakomybės jaus-
mo svarbą kovoje prieš bend-
rą žmonijos priešą.

Kas liečia Lietuvos reika-
lą tarptautinėje plotmėje, A.
Kasulaitis su dideliu pasidi-
džavimu konstatuoja faktą,
kad LKDS priklauso dviem
įtakingoms tarptautinėms
organizacijoms, kurių tarpe
Lietuvos atstovai yra pilna-
teisiai nariai. Tai yra 60 vals-
tybių, turinčių Krikščionių
Demokratų Partijas, sąjun-
ga. Pasaulio KD Komitetas
moderuoja tris atskiras są-
jungas: Europos, Pietų Ame-
rikos ir Vidurio Europos, ku-
riai priklauso egzilai - jų tar-
pe lietuviai, vengrai, čekai ir
t.t. Vartau stambų ir turin-
gą 1975 metų Pasaulinės
Krikščionių Demokratų Par-
tijos Sąjungos (UMDC) su-
važiavimo Romoje biuletenį
ir jame randu Adolf Vens-
(Nukelta į 14 psl.)

Prieš penketą metų VLIKo seime klausimus svarstant. Iš
kairės - tuometinis Lietuvių Valstiečių Liaudininkų Sąjungos
centro komiteto pirm. Jonas Daugėla, VLIKo pirmininkas dr.
Kęstutis Valiūnas ir tuometinis Lietuvių Krikščionių Demokratų
Sąjungos centro komiteto pirm. Algirdas J. Kasulaitis.

KNYGA APIE LIETUVĄ ANGLŲ KALBA

LITHUANIAN CHRISTIAN DEMOCRACY

by ALGIRDAS J. KASULAITIS

Ši, tik iš spaudos išėjusi, 268 psl., iliustruota Europos-Lie-
tuvos žemėlapiu bei nuotraukomis, knyga - tai Lietuvos Vals-
tybės kūrimo, jos nepriklausomo gyvenimo bei vėliau mūsų
tautos kančių istorinė iškarpa. Ji įdomi ir naudinga visiems,
o ypač tiems anglų kalbą vartojantiems lietuviams, kurie no-
rėtų savo tėvų krašto praeitį arčiau pažinti.

Knygos autorius Algirdas J. Kasulaitis, mokslus baigęs
jau čia JAV, žinomas, kaip redaktorius, publicistas, Krikščio-
nių Demokratų veikėjas, ilgamečio VLIKo bendradarbis.

Knyga, LEONO XIII FONDO leidinys, skoningai išleista,
pilnai tinka ir dovanai (jaunimui ir amerikiečiams) Kalėdų ar
kt. progom. Kaina 4 dol.

Gaunama pas platintojus ir leidėjus šiuo adresu: Leono
XIII Fondas, 894 E. 223 St., Cleveland, Ohio 44123.

"Kai mano vaikai paskambina, aš
žinau, kad jie galvoja apie mane".

Jeigu jūs negalite aplankyti savo šeimos
asmeniškai taip dažnai kaip norėtumėt, ap-
lankykite telefonu taip dažnai kaip norėtu-
mėt. Kada jus skambinate tiesioginiai be
operatoriaus pagalbos, po 5 val. vak., 10
minučių pokalbis bile kurioje valstijoje
už Ohio ribų, išskyrus Aliaską ir Hawa-
jus, kainuoja \$2.57 ar mažiau, priedo
taksai. Kainos yra dargi žemesnės po 11 val.
nakties ir savaitgaliais. Ir 10 minučių yra la-
bai daug laiko neskubant aplankyti toli esan-
čius gimines ar draugus. Kainuoja taip ma-
žai. Taigi aplankykite tuos kuriuos mylite.
Šianakt. Telefonu.

**Duok sau dešimt
minučių ryšio
palaikymui.**

Ohio Bell

Dial-direct rates apply on long distance calls (excluding Alaska) completed from a
residence or business phone without operator assistance. Dial-direct rates do not apply
to person-to-person, coin, hotel-guest, credit card or collect calls, or to calls charged
to another number, because an operator must assist on such calls.

Clevelande

(Atkelta iš 13 psl.)

kus, Lituanie', atstovą egziliuje. A. Kasulaitis yra įsitikinęs, kad priklausymas tokio masto organizacijai prisideda prie Lietuvos bylos kėlimo ir, progai atsiradus, Lietuva turėsianti efektingą paramą narių tarpe.

Matau jo akyse trykštanti entuziazmą ir jo balse girdžiu gilų tikėjimą tiek Lietuvos bylos laimėjimu. Todėl nesistebiu, vartydama jo naują, kietais viršeliais gražiai išleistą knygą, kurios pirmame puslapyje cituojamas Winston Churchill pareiškimas, kad 'Baltijos Valstybės' turi būti savarankiškos, nepriklausomos tautos', kad jis nesigailėjo nei darbo valandų, nei pastangų, savitai pasitarnauti Lietuvos reikalui su efektingiausiu ginklu - knygą. Pats pagaminęs pašto persiuntimui per 700 etikėčių, jis tą knygą siunčia viso pasaulio KD vadovybėms ir įtakingiems asmenims.

'Lietuvių kalba rašyti KD istorijos nebuvo prasmės', pareiškė Algirdas Kasulaitis girkšnodamas garuojančią kavą. 'Mintis tokia istoriją parašyti jau buvo seniai iškelta Krupavičiaus, vėliau Turausko. Jiems pasimirus, aš nutariau tą darbą atlikti pats. Pirmasis mūsų uždavinys yra Lietuvos laisvinimas. Aš asmeniškai tikiu į koalicinę valdžią, bet bazuojuosi krikščionių demokratų principais visuomenėje', pareiškė.

Aukojo Dirvos atstatymui

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

V. Banevičius,
Philadelphia, Pa. 20.00
Cicero Jūrų Šaulių
kuopa Klaipėda 20.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PAREMKITE DIRVOS ATSTATYMĄ

Dirvos pilnam atsistatymui, savo namo įsigyjimui ir spaustuvės įrengimui reikia 95,000 dol. Jau surinkta ir laikoma atstatymo fonde 64,000 dol. Dar trūksta 31,000 dol.

Padėkite šią sumą greičiau surinkti. Aukas galima įteikti Atstatymo komitetams Chicagoje, Clevelande ar tiesiog Dirvai pasinaudojant šia atkarpa. Iš anksto širdingai dėkojame.

DIRVA

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Skunčiu dol. auką Dirvos atstatymui.

Pavardė ir vardas

Adresas

kė jis toliau. 'Krikščionių Demokratų politinio sąjūdžio ryšys su bažnyčia yra tikrai dvasinis', pridėjo jis. 'Jie tik nori tvarkyti valstybę krikščioniškai-socialinio mokslo pagrindais'.

Aš stebiu jo kietą, lietuvišką profilį ir jaučiu, kad jo tikėjimas į Lietuvos ateitį yra tvirtas ir realus, kylančias iš neišsemiamo vidinės jėgos ir įkvėpimo šaltinio. Tyliai pati sau pagalvoju: 'Vive la difference!'. Ir širdyje džiaugiuosi, kad, nežiūrint mūsų pažiūrų skirtumų, esame lietuviai, sujungti ne vien bendra istorija ir kultūra, bet ir bendru siekimu - Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos gyvybės palaikymu ir kova už jas. Siekiame visi to paties tikslo, tik skirtingais metodais. Aš tame skirtingume nematau skilimo nei nesantaikos, o tik dvasiniai-cheminį junginį, kurio reakcijoje gimsta jėga ir ištvermė.

NAUJAS GROŽIO SALIONAS

SILVER SHEARS BEAUTY SALON

687 E. 185 St. Cleveland, O.

Vienintelis lietuvių moderniškai įrengtas grožio salonas. Automobiliams pastatyti aikštė yra už Bi-Rite maisto krautuvės.

Vedėja Giedrė Mazoliauskaitė.

Dėl susitarimo skambinti — 486-4240

Vincas Gelgotas

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra geriausia vertė prieinama kaina.

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS
28801 Lake Shore Blvd.
Willowick, Ohio 44094
Istaiga 943-1202.
Namai 731-1078

• Dail. N. Palubinskienės meno parodoj, kuri įvyks gruodžio 11-12 dienomis Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos salėje, matysime jos oforto darbus, medžio raižinius, piešinius tušu. Parodą rengia Vyr. skaučių židinys.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

SNOW REMOVAL

We are signing up people for snow shoveling. Make your own hours. Good pay.

Call
203-525-2112

(44-49)

DIE MAKERS

Prefer experience in automotive type die work. Must be qualified and have good employment history. 3 shifts. Apply, write or call:

CHECKER MOTORS CORP.
2016 N. PITCHER
Kalamazoo, Michigan 49007
616-343-6121, Ext. 293

An Equal Opportunity Employer

(44-49)

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ISTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubė ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

BUDGET STORE

Vakarinis apsirengimas už žemą, žemą kainą.

14.99

Reg. 19.99

Atrodykite dalimi švenčių sezono, kaip grakšti šeimininkė ar viešnia su mūsų ilgu A-linijos vakariniu sijonu su plačiu, išryškinančiu liemenį diržu. Rinkite komplimentus nešiodama savo pasirinkimą iš languotų, dryžuotų, lygiu ir blizgančių — polyester, acrylic mezginyje ir acetate/mylar. Dydžiai nuo 10 iki 20 grupėje.

Dept. 85 Budget Dresses. Visos krautuvės.

Užsakymai priimami telefonu 24 valandas kasdien:

241-3070. Už Cuyahoga ribų skambinkit nemokamai:

1-800-362-1000.

PIRKITE MIESTE PENKTADIENĮ NUO 10 IKI VIDURNAKČIO.
SKYRIUOSE NUO 10 IKI VIDURNAKČIO.
MES DUODAME IR KEIČIAME EAGLE STAMPS.

CLEVELANDE IR APYLINKES

BENDROS KŪČIOS

Clevelando Skautininkų Draugovė gruodžio 24 d. 7 val. vakaro D.M.N.P. parapijos apatinėje salėje (įėjimas iš Marcella Rd. pusės) ruošia bendras Kūčias. Šeimos arba pavieniai asmenys norintieji dalyvauti praneša A. Petukauskienei telef.: 531-3872 iki gruodžio 18 d. Kaina: suaugusiems \$5.00, vaikams nuo 7 metų \$2.50.

WANTED JOURNEYMEN DIE MAKERS

High hourly rate, excellent working conditions and fringe benefits for qualified individuals. Experience on progressive dies necessary. Apply in person.

ROCKSTEDT TOOL & DIE INC.

9227 CLINTON RD.
CLEVELAND, OHIO
216-651-4766

(48-50)

FOR RENT

Office space for rent, Superior Savings & Loan Association Bldg., 798 East 185 St. Call: 481-8552 Miss Parker.

Visi maloniai kviečiami į

DAILININKĖS

NIJOLĖS PALUBINSKIENĖS

GRAFIKOS DARBŲ PARODOS

A T I D A R Y M Ą

1976 m. gruodžio 11 d., 7:30 val. vak.

D. M. N. P. PARAPIJOS SALĖJE.

Gruodžio 12 d. paroda bus atidaryta nuo 11 val. ryto iki 4 val. p. p.

Rengia VYR. SKAUČIŲ ŽIDINYS

• S. ir J. Lozoraičiai persikėlė į naują gyvenvietę: 19572 Lake Shore Blvd., Euclid, Ohio 44123. Telef. 531-2186.

• Marija Peckienė, aktoriaus Zigmo Peckaus našlė, apleido Clevelandą ir apsigyveno su sūnum dr. Šarūnu Peckum, marčia dr. Jolanta (Drasutyte) Peckiene ir jų dviem sūnais, Northfield, Ill.

Dr. Šarūnas Peckus tarnybos reikalais, nesenai lankėsi Ispanijoje.

Visi Peckų šeimos nariai yra buvę Clevelando gyven-

tojai. Draugai visų labai pasigenda.

PUIKUS IR PELNINGAS INVESTAVIMAS

Komercinis mūrinis 28 metų senumo pastatas, apie 8,000 (aštuoni tūkstančiai) kvadratinų pėdų. Daugiau negu akras žemės, didelė aikštė automobiliams statyti. Labai geroje ir patogioje vietoje, arti Lakeshore Blvd. Visi pasiūlymai bus svarstomi.

CIPKUS REALTY

31715 Vine St.

Willowick, Ohio 44094

943-0910

10-ties metų mirties sukakčiai paminėti už

mūsų mylimą mamą, uošvę ir senele

A. A.

ANGĖLĖ

ŠARAUSKIENĖ-MATULIONYTĖ

bus atnašaujamos šv. Mišios š. m. gruodžio 8 d. 9 val. ryto šv. Jurgio parapijos bažnyčioje Clevelande. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už jos vėlę.

Mockų ir Šarūnų
šeimos

P A D Ė K A

A. A.

DIPL. INŽ. EDUARDAS MALCANAS,

mūsų mylimas vyras, tėvelis ir senelis, mirė spalio 28 ir buvo palaidotas lapkričio 1 d. Visų Sielių kapinėse, Clevelande.

Norime pareikšti gilią padėką dvasiškiams: kun. klebonui B. Ivanauskui už maldas koplyčioje, kunigams: klebonui B. Ivanauskui, kun. J. Čekavičiui ir kun. A. Goldikovskui atnašavusiems šv. Mišias už velionies sielą ir palydėjusiems į kapines. Taip pat kunigams tėvui Gediminui Kijauskui, S. J. ir kun. A. Goldikovskui apilankiusiems velionį koplyčioje ir pasimeldusiems už Jo sielą. Dėkojame solistei Norai Braziulienei taip gražiai giedojusiai šv. Mišių metu ir akompanavusiai vargonininkei Jūrai Blynaitei.

Nuoširdžiai dėkojame Juozui Stempužiui už prisiminimą mirusio Eduardo radijo valandėlėje ir gražiai pravedusiems atsisveikinimą koplyčioje.

Ačiū tarusiems paskutinį sudie Inž. ir arch. sąjungos vardu Dr. Algirdui Nasvyčiui, Pleno Korp. vardu inž. Raimundui Kudukiui, Liet. Bendr. vardu Viktorui Mariūnui, Čiurlionio ansamblio vardu Vladui Plečkaičiui ir Pensininkų klubo vardu Juozui Žilioniui taip jautriai ir gaudžiai prisiminusiam Velionį. Taip pat nuoširdi padėka visiems taip gausiai dalyvavusiems koplyčioje ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą, atsiuntusiems gražias gėles, pareiškusiems užuojautas žodžiu, raštu, spaudoje ir už aukas šv. Mišioms, Lietuvių Fondui ir Lietuviškosios Skautybės Fondui. Ačiū karsto nešėjams atidavusiems paskutinį patarnavimą savo mirusiam draugui. Ypatinga padėka mūsų mieliems bičiuliams taip nuoširdžiai padėjusiems mums velionies ligos metu.

Ačiū visiems, kurie bet koku būdu mus pagudė ir padėjo per šias sunkias dienas. Dėkui laidotuvių direktoriams Della Jakobs and Son už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę ŽMONA BIRUTĖ, DUKROS
REGINA IR ALDONA,
SŪNUS VYTAUTAS SU
ŠEIMOMIS IR GIMINIS

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygučių nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS
NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

A. A.

DIPL. INŽ. ED. MALCANUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI, dukterims REGINAI ir ALDONAI, sūnui VYTAUTUI su šeimomis reiškiamo gilią užuojautą

Andrius ir Irena Kuprevičiai
su šeima

A. A.

DR. IRENAI ELERTIENEI

mirus, užuojautą reiškiu sūnui SAULIUI, motinai KACIONIENEI, tetai ŠAUDZIENEI ir kartu liūdžiu

Ona Kašubienė

DIRVA

• Br. Keturakis, gyv. Milwaukee, Wisc., dažnai rašęs Dirvoje sporto klausimais, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai auką 27 dol. ir rašo: "Nuoširdūs šventiniai linkėjimai Jūsų šauniam štabui! Tikiu, kad ir mano mažoji, bet nuoširdi auka, dalinai palengvins Jūsų sunkius darbus!"

Ačiū už auką ir šiltus žodžius.

• Skulpt. Petras Vėbra, nuolatinis Dirvos rėmėjas, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 10 dol. ir dar užprenumeravo Dirvą dviem asmenim. Visam Dirvos štabui linki linksmų švenčių. Ačiū už auką, naujų prenumeratorių suradimą ir šventinius linkėjimus.

• Algis Spirauskas, Juozas Bagdonas ir Regina Žymantaitė gruodžio 4-5 d. Vliko suvažiavime Washing-

tone atstovavo Lietuvii Tautinį Sąjūdį. Algis Spirauskas yra LTS pirmininkas, Vliko Tarybos narys.

• Lietuvii Moterų Federacijos New Yorko Klubas gruodžio 5 d. Kultūros židinyje surengė įvairių rankdarbių ir gintarų išpardavimą, o taip ir lietuvių mėgiamų valgių. Kitame kambary vyko inž. J. Rygelio spalvotų nuotraukų paroda — "Gamtos grožis nuotraukose". O dar kitame kambary Tėv. Petro Baniūno turtingas spaudos stalas. Visur pasisekimas buvo didžiulis.

• Jonae K. Karys su žmona sveikiną savo artimuobičiulius ir pažįstamus žiemos švenčių progą, linkėdami visiems įmanomai linksmų Kalėdų bei sėkmingų atnaučiųjų Metų! Vietoj atvirukų — laiškų, jiedu "atsiperka" 100 dolerių au-

Mūsų miellam bičiuliui

A. A.

STASUI GUDUI

mirus, jo žmonai VERONIKAI, dukroms GRAŽINAI su vyru ir AUDRONEI širdies skausmo liūdėsyje reiškiamme nuoširdžiausią užuojautą

Dr. Justinas ir Aldona
K u d i r k a i

Baltimore, Md.

Lietuvos Atsargos Karininkų Korp! Ratomės buv. pirmininkui

A. A.

STASIUI GUDUI

mirus, dukrai Korp! Neo-Lithuania filisterei AUDRONEI GUDAITEI ir jos šeimai gilią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke

MONTREALIO LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA
MIELAI KVIEČIA VISUS STUDENTUS Į XIV TRADICINĘ

ŽIEMOS STOVYKLĄ

KURI ĮVYKS NUO 1976 M. GRUODŽIO MĖN. 27 D. IKI
1977 M. SAUSIO MĖN. 1 D., L'AUBERGE DE LA
PERDRIERE VIEŠBUTYJE, ST. DONAT, QUEBEC.

STOVYKLOS PROGRAMA PRITAIKYTA PRIE SLIDINĖJIMO IR ĮVAIRIŲ
ŽIEMOS SPORTU BEI SOCIALINĖS PROGRAMOS.

Stovyklos kaina: \$82.00. Įmokėjimas: \$40.00, kuris nebus gražimas po gruodžio 10 d.

Dėl informacijų ir įmokėjimų:

GINTARAS NAGYS	ARBA	REGINA KUDŽMAITĖ
700B CHAMPAGNEUR		5045 BOSSUET
MONTREAL, QUE.		MONTREAL, QUE.
CANADA H2V 3P8		CANADA HIM 2M3
(514) 277-7868		(514) 256-4318

ka, išdalinę ją: Maironio Lituanistinei Mokyklai, New Yorke, 50 dol. kita tiek — laikraščiams, po 10 dol. "Darbininkui", "Dirvai", "Draugui", "Keleiviui" ir "Naujienoms".

• Alain Stankė-Stankevičius, lietuvis, plačiai besireiškias Quebeco (Kanados) prancūziškame gyvenime ir vadovaujās savo įsteigtai leidyklai "Editions Internationales Alain Stankė", neseniai nupirko prancūziškai laidai buv. prezidento Nixono atsiminimus, sumokėdamas \$100,000. Šalia leidyklos, jis vadovauja dar TV programai "Citoyens du monde" (pasaulio piliečiai).

Chicago

LITUANISTINIŲ
MOKYKLŲ KELIAI

Lietuvių Moterų Federacijos Chicagos Klubas ir Lietuvii Tautiniai Namai rengia sekmadienio popietę, Lietuvii Tautiniuose Namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje, 1976 m. gruodžio mėn. 12 d. Pradžia 3:30 val. p. p. Popietės programoje dalyvauja rašytoja ir mokytoja D. Bindokienė, mokyt. R. Černius, V. Damušis ir kt. Popietės tema: Lituanistinių mokyklų keliai ir jų problemos. Popietėje dalyvauti kviečiami visi.

• Miškų inž. Vincas Žemaitis, Lietuvos miškininkų sąjungos išeivijoje pirmininkas, gyv. Chicagoje, sulaukė 80 metų amžiaus. Sukaktuvininkas visą savo gyvenimą yra pašventęs žaliosioms girioms Lietuvoje ir davęs mokslinių straipsnių ir knygų apie Lietuvos girias. Sukaktuvininkas su žmona Brone Ruseckaite (mirė 1976. VI. 15 Chicagoje) išaugino du sūnus, kurių vienas kun. Kęstutis, baigęs Gregoriano universitetą, dirba pastoracinį darbą Clevelande ir kitas Algirdas, baigęs Oksfordo universitetą daktaro laipsniu yra vedėjas Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijoje.

Sukaktuvininkui linkime ilgiausių metų.

Maloniai kviečiame Jus su šeima ir draugais atsilankyti į
Korp! Neo-Lithuania

NAUJŲJŲ 1977 METŲ
SUTIKIMĄ,

rengiamą 1976 m. gruodžio 31 d.
LIETUVIŲ TAUTINIULOSE NAMULOSE,
6422 SO. KEDZIE AVE., CHICAGOJE,
TELEF. 778-9878

Svečiai bus linksminami VYTIS orkestro.

Šilta vakarienė, šampanas ir stiprieji gėrimai (riboti).

ĮĖJIMAS 20 DOL5 ASMENIUI. STUDENTAMS 15 DOL.

Renkamės 9-10 v. v. Vakarienė 10-11 v. v.

Korporantai dalyvauja su spalvomis.

Staliukai užsakomi ir pinigai sumokami iki gruodžio 26 d. pas Br. Kasakaitį, 778-7707, 7150 So. Spaulding Ave., arba A. Juodvalkį, 925-0035, 6620 So. Rockwell Street, Chicago, Ill.

KORP! NEO-LITHUANIA
VALDYBA CHICAGOJE

P A D Ė K A

Mūsų brangiai žmonai, motinai ir močiutei
A. A.

ELENAI GILVYDIENEI

1976 m. spalio 13 d. netikėtai mirus, esame susilaukę daug nuoširdumo ir užuojautos iš giminių, draugų ir pažįstamų. Šia progą visiems reiškiamme mūsų nuoširdžią padėką.

Nuoširdžią padėką reiškiamme kun. Simaičiui už sukalbėtas maldas koplyčioje, atnašavimą gedulingų šv. Mišių, pasakytą pamokslą, palydėjimą į kapines ir ten atliktas paskutines apeigas.

Širdingai dėkojame Jonui Švobai už tartus atsisveikinimo žodžius koplyčioje.

Dėkojame šv. Rožinio draugijai ir p. Vitienei už pravestas maldas koplyčioje.

Reiškiamme gilią padėką visiems už aukas šv. Mišioms, lituanistinėms mokykloms ir gėles.

Tariame širdingą ačiū visiems pagerbusiems velionę savo atsilankymu į koplyčią, šv. Mišias ir aplydėjimu į kapines.

Ypatingą padėką reiškiamme p. C. Orentienei už rūpestingą ir kantrų ligonės slaugymą.

Liekame nuoširdžiai dėkingi visiems išreiškusiems mums užuojautas asmeniškai, laiškais, per spaudą ir radijo.

Nuoširdus ačiū Antanui Griniui už gražius velionies gyvenimo aprašymus spaudoje.

Dėkojame laidotuvių direktorei p. Jolandai Zaprackienei už nuoširdų ir rūpestingą patarnavimą.

Liekame visiems Jums dėkingi.

ALFONSAS GILVYDIS,
DUKTERYS ALDONA IR MARIJA,
SŪNŪS ALGIMANTAS, MINDAUGAS,
JAUNUTIS IR ANTANAS
IR JŲ VISŲ ŠEIMOS